1883 TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM. 118. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, ÁPRILIS 30.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva: Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Stern Moritz, I. Wollzeile Nr. 22.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict.
Agence Havas (place de la Bourse).

Budapest, április 29.

Miután a *hármas szövetségre* a franczia sajtó nagy része minden mérgét kiöntötte, most olyan hangok emelkednek, melyek *Francziaországnak* a szövetséghez való *csatlakozását* kivánják, ez lévén legbiztosabb utja az esetleges általános lefegyverzésnek, mert igy mindig három hatalom támogathatná a negyediket egy ötödiknek a támadásai ellen. Egyébiránt, hogy a franczia kormány maga milyen álláspontot foglal el e sokat feszegetett kérdésben, erre nézve legközelebb — a szenátus keddi ülésében — fog nyilatkozni a külügyminiszter, válaszul Broglie herczegnek már emlitett interpellácziójára.

Ha minden hiresztelésnek hitelt lehetne adni, ma már ugy állna a dolog, hogy a hármas szövetséghez minden hatalom és ország csatlakozik, ugy hogy készen volna az «örök béke». A legujabb eféle «csatlakozó» egy angol lap hire szerint, *Törökország*. A bécsi és berlini nagykövetek ugyanis állitólag utasitást kaptak, hogy a német és az osztrák-magyar kormánynál puhatolózzanak, vajjon minő előnyökben részesülhetne a porta a hármas szövetséghez való esetleges csatlakozása által. Ugyane lap bécsi levelezője egy «osztrák államférfival» beszélgetvén, ez azt mondta neki, hogy van ugyan Ausztria-Magyarország, Németország és Olaszország közt bizonyos megegyezés, de, a mennyire a három állam külügyeinek vezetéseért felelős egyének állithatják, e tárgyban semminemü formális szerződés vagy irott megegyezés nem létezik. A mult évben több izben folytatott tárgyalások észrevétlenül bebizonyitották, hogy a három kormány nézetei az osztrák-magyar-német szövetség főbb pontjait illetőleg teljesen megegyeznek. E szövetség alapját ugyanis az képezze, hogy ne engedjék meg, hogy bármily kérdés vagy differenczia európai háboruvá fajulhasson. Ez az elv folyvást gyakorolja jótékony befolyását a béke fentartására. Sőt hozzájárult az Ausztria-Magyarország és Oroszország közötti viszonyok javulásához is.

A *libánoni kormányzóság* kérdése még mindig nincs eldöntve, s a nagykövetek sehogy sem tudnak megegyezni. *Nelidov* orosz nagykövet és *Windham* angol ügyvivő folyvást várják kormányaik utasitását, s ennélfogva a porta nem is hivta még össze ujabb ülésre a konferencziát. A mi *Bib Dodát* illeti, erre nézve világosan nyilatkozott az angol kabinet legutóbb az alsóház ülésében, hol is lord Fitzmaurice kijelenté, hogy «ő felsége kormánya kétségesnek tartja, vajjon Prenk Bib Doda koránál, tapasztaltságánál és nyelvismereténél fogva elég alkalmas-e arra az állásra.» *Noailles* marquis franczia nagykövet nemcsak azt ellenzi, hogy *Rusztem* pasa a kormányzóságon tovább is meghagyassék, de sőt egyenesen azt kivánja, hogy Rusztemet rögtön hivják haza, mert ottléte bonyodalmakat idézhet elő. *Windham* ellenben azt javasolta a portának, hogy Rusztem az uj kormányzó kinevezéséig maradjon ott. A porta Prenk Bib Doda helyett valószinüleg raguzai főkonzulját, *Danis* effendit fogja a kormányzóságra ajánlani, ki jelenleg Konstantinápolyban van, hogy az albániai helyzetről felvilágositásokat adjon.

Még koránt sincs elintézve a libánoni kérdés s angol részről már az *örmény kérdést* tolják előtérbe. A *Times* ugyanis e tárgyban a következőt irja:

«A porta semmit sem tett arra nézve, hogy az *örményországi reformokat* illetőleg tett igéreteit beváltsa, s minthogy e mulasztás következményei ugy a világbékét mint az ottomán birodalom épségét fenyegetik, esetleg előállhat annak a szükségessége, hogy a *berlini szerződést aláirt hatalmak egybehivassanak* ez ügy megfontolására. Ha a porta idáig engedné jutni a dolgot, akkor föltétlenül szükséges lesz a kérdésnek olyan megoldását hozni javaslatba, a mely független legyen a keleti despotizmus szeszélyeitől. Eljönne az idő, a midőn Törökország kénytelen lenne nemcsak «lokális önkormányzatot», de kellően biztositott *teljes autonómiát* engedni Örményországnak.»

Budapest, április 29.

Holnap az országgyülés *mindkét háza* ülést tart. A főrendiházban, mely mint a képviselőház d. e. 10 órakor kezdi ülését a középiskolai törvényjavaslat általános tárgyalását kezdik meg. A vita előre láthatólag élénk és érdekes lesz. A képviselőházban a napirend első tárgya a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatnak függőben maradt két szakasza, illetőleg a pénzügyi bizottságnak e szakaszok ujabb szövegezésére vonatkozó jelentése lesz, azután pedig folytatja a csendőrségnek a honvédségből való kiegészitéséről szóló törvényjavaslat általános tárgyalását.

A képviselőház közlekedésügyi bizottsága ma délelőtt 10 órakor *Bánffy* Béla gr. elnöklete alatt ülést tartott, melynek napirendjét a *vágvölgyi vasut* csereértékére, valamint a *budapest-ujszönyi* vasutnak és az avval összefüggésben lévő építmények költségeinek fedezésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása képezte.

Az ülésen a kormány részéről *Kemény* b. és *Szapáry* gr. miniszterek, továbbá *Záhorszky* és *Nagy* miniszteri tanácsosok voltak jelen.

Az ülés megnyitása után

György Endre előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot, mert e részben szerződés köti az államot s az ügy ilynemü elintézése érdekében is áll. A 10 milliót sokalja, mert leszámitva a $2^1/_2$ milliónyi kocsitelepet s a kelenföldi állomás nagyobbitását, 7 millió effektiv költség esik 90 kilométerre. Egy mértföld tehát effektive forgalmi eszköz nélkül $^1/_2$ millióba kerül. Ez felette drága. Reméli a verseny folytán a nagy megtakaritást, s hogy az államkincstár ily sulyos terheivel szemben egyelőre indokolatlan uj vasutak (pl. a munkács-stryi) nem fognak építtetni, legalább e vasutak befejeztéig.

Kemény br. közlekedésügyi miniszter kijelenti, hogy óvakodni fog a kormány uj terveket javasolni és épen ez ok miatt nem is ajánltatnak, ha csak azt rendkivül fontos okok nem igénylik.

Szapáry gr. pénzügyminiszter hasonló nyilatkozatot tesz.

Darányi azt hiszi, hogy a kisajátitásoknál nagy megtakaritásokat lehetne elérni, ha azok a nyomjelzés megállapitása előtt eszközöltetnének.

Kemény br. miniszter megjegyzi, hogy az itt nem lehetséges, miután a vasutvonal iránya már hosszabb idő óta ismeretes.

Darányi azt kivánja, hogy a kelenföldi állomás a budai déli vaspályaudvarral a személyforgalomra nézve összeköttetésbe hozassék.

Záhorszky és **Nagy** miniszt. tanácsosok azt a felvilágositást adják, hogy az annyiban már megtörtént, a mennyiben a déli vasut vonatai Kelenföldön megállanak. A közvetlen csatlakozásokat a viszonyok eddig még nem engedik.

Darányi arra emlékeztet, hogy e vasutnak az esztergomi szénteleppel való összeköttetése már egy előbbi alkalommal szóba hozatott és kérdi, hogy azóta mi történt?

Kemény b. miniszter felvilágositásul megjegyzi, hogy a külön vasuti összeköttetés a fővárossal kilátásban van, a mennyiben a pályázókkal az engedély megadása iránti tárgyalások a helyiérdekü vasuti törvény alapján folyamatban vannak. Az engedély meg fog adatni, mihelyt a biztositék letétetik.

Probstner tudni kivánja, hogy az engedményesek részére a szénszállitásra vonatkozólag milyen maximális szállitási dijtételek fognak engedélyeztetni? Ezt igen fontos kérdésnek tartja, miután abban a főváros és az ipar legvitálisabb érdekei vannak érintve.

Károlyi gróf okvetlen szükségesnek tartja, hogy a kormány közvetlen befolyását, a tarifára fentartsa.

Kemény b. miniszter megjegyzi, hogy a helyi érdekü vasutak részére saját maximális dijtételek engedélyeztetnek. Ezen esetben a szénre vonatkozólag kilométerenként 100 klgrmra 0·45 kr. engedélyeztetnék.

Károlyi Sándor gr. azon nézetének ad kifejezést, hogy csak e kérdéssel kapcsolatban lehetséges a szóban forgó vasuti ügy szerencsés megoldása.

Kemény Gábor b. miniszter kifejti, hogy a vicinalis vasutakról szóló törvény nem nyujt módot a kormánynak arra, hogy a tarifákra közvetlen befolyást gyakoroljon.

Károlyi Sándor gróf azt hiszi, hogy ez esetben a helyi érdekü vasutakról szóló törvényt módositani kellene.

Záhorszky min. tanácsos felolvassa a helyi érdekü vasutakról szóló törvény idevágó határozatait, melyekből kitünik, hogy a kormány az emlitett vasutak tarifáira csak igen korlátolt módon gyakorolhat közvetlen befolyást.

Probstner erre megjegyzi, hogy a kormánynak valamely helyi érdekü vasut engedélyezésénél joga van a vasut tarifájának maximális tételeit meghatározni.

Tomcsányi ama nézetének ad kifejezést, hogy a vasut kiépitését olcsóbban is lehetett volna eszközölni. De ha a vasut kiépitése a miniszter által emlitett előnyökkel jár, ugy elfogadja a törvényjavaslatot. Azt kivánja azonban, hogy a műhelyek kibővitésére előirányzott 600.000 frtnyi összeg hováforditása részletesen tüntettessék ki.

Szapáry gr. pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a törvényhozásnak még alkalma leend az e czélra forditandó összegre nézve határozni.

Erre az általános vita véget ért s a törvényjavaslat részletes tárgyalás alapjául elfogadtatott.

A részletes tárgyalás megkezdetvén, elhatároztatott, hogy az 1. §-ban «osztrák államvasut-társulat» helyett «*osztrák-magyar államvasut-társulat*» teendő és a 4. §-ba e szavak: «*megfelelő czim alatt*» beékelendők.

Ezzel az ülés véget ért.

A mérsékelt ellenzék f. hó 30-án d. u. 6 órakor értekezletet tart.

VIDÉK.

* **Debreczen**, ápril 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A ma tartott *egyházkerületi gyülésen* közzétételett a szavazatok eredménye, mely szerint püspökké *Révész* Bálint, főjegyzőkké *Tóth* Sámuel és Farkas Antal, világi aljegyzővé dr. Kovács Sándor választattak. Az egyházi aljegyzőre és a tanácsbirákra uj szükebb körü választás lesz.

* **Csongrádi** levelezőnk irja: Csongrádon a katonai sorozás mai napon befejeztetett, és pedig a kivetett hadjutalék állott 118 emberből s az állitási lajstrom C. D. E. osztályaiból besoroztatott 118 ember. A kivetett póttartalék a pótlásokkal leendett 37 ember; erre besoroztatott az állitási lajstrom E. osztálya szerint 22 ember. A honvédség részére az állitási lajstrom A. E. osztályaiból mint maradék besoroztatott 4 ember. Hogy ily kevés maradt honvédnek, oka az, hogy eddig alig 85—90 ember kivántatott innen, mig most 118 a létszám, tehát a honvédség létszáma szenved e miatt.

Az iskolatörvény-novella a bécsi reichsratban.

Az osztrák iskolatörvény-novella tárgyalását a bécsi reichsrathban tegnap befejezték. Az utolsó, rendkivül zajos és izgalmas ülésről táviratainkban már hoztunk rövid tudósitást. Utólagosan közöljük a két vezérszónok zárbeszédét:

Dr. Herbst a kisebbség vezérszónoka roppant zaj közt kezdé beszédét:

Ha elfogulatlan szemmel tekintjük — ugymond — azt a javaslatot, melyet a többség a tisztelt ház elé terjesztett, s vizsgáljuk az okot is, mely azt létrehozta, akkor el kell ösmernünk s el kell ösmernie mindenkinek, ki a törvényhozási munkálatokban s a parlamentális szokásokban is jártas, hogy az valóságos unikum. (Tartós nyugtalanság jobbról, fölkiáltások balról: Csend!) Ha az urak talán ki akarnának menni (Derültség balról) akkor várok, a mig szóhoz engednek jutni. (Derültség balról. Szónok félbenhagyja beszédét, Felkiáltások jobbról: Menjünk ki! balról: Csak menjenek!)

Elnök (csönget): Kérem a képviselő urakat, ne zavarják a szónokot. (A jobboldal nagy része elhagyja a termet.)

Dr. Herbst (folytatva). Nem hiszem, hogy előfordult volna valamely parlament történetében, hogy törvényt hozzon s egyuttal felszólitsa a kormányt, hogy ezt a törvényt megszüntesse. (Helyeslés balról.) A közönséges józan emberi ész azt tartaná, hogy nem kell meghozni a törvényt, ha olyan nagyon sürgős annak megszüntetése. Igazán csak a mi parlamentünk sajátságos összetétele magyarázhatja meg annak lehetőségét, hogy itt ilyen javaslatok tétessenek. A többség ugyanis nagyon sajátságos. A miniszterelnök ur szokott müvészettel előadott mai beszédében kiemelte, hogy ez a többség nem összehordott, mert a miniszterium nem támaszkodnék ilyenre. Ez meglehet, de azért a többség mégis nagyon sajátszerü, mert mint már annyiszor elmondatott, négy egymástól teljesen különböző és teljesen különböző czélokra törekvő frakczióból áll. Nem tagadom: megesik a parlamentekben, hogy a különböző czélokat követő pártok bizonyos czélra vagy meghatározott időre egyesülnek, sőt ez értelemben vett koaliczionalis miniszteriumok is voltak már; de hogy egymástól különböző, s egymástól különböző czélokra törekvő frakcziók szövetségére tartós állapotokat alakitsanak, arra még nem volt példa. (Helyeslés balról.) Elkerülhetetlen azonban, hogy az ilyen koalicziónál, ha hosszabb időre terjed, épen a czél közösségének hiányánál fogva mesterséges uton kell létrehozni a cselekvés egyformaságát, s igy a szövetkezett frakcziók egymásnak engedményeket kénytelenek adni, s hogy a kormány is kénytelen őket kedvezményekben részesiteni, a mit ők hasonló kedvezményekkel viszonoznak, s ezért egészen természetes, hogy az, a mire szavaznak, nem egyezhetik meg mind a négy frakczió óhajaival s a kormány szándékaival. Innen van, hogy azok a képviselők, kik olyan törvényre kénytelenek szavazni, a mely nincsen innyökre, s a választóknak még inkább nem lehet kedvére, fügefalevéllel takarják el szégyenöket (Helyeslés balról) s ez a fügefalevél a rezoluczió. Kétségtelen, hogy e háznak elenyészően csekély kisebbsége pártolja a novellát. Mert a mig a lengyel frakczió támogatását azzal az igérettel nyerték meg, hogy a novella lényeges határozatai rájok nézve nem lesznek érvényesek, kijelentették a csehek, hogy csak akkor szavaznak mellette, ha egyuttal rezolucziót is fogadnak el, noha pártunk még az általunk képviselt összes lakosság, mely nem tisztán németekből áll, ellenzi a novellát. Tehát voltaképen senki sem pártolja a javaslatot s ha mégis létrejön, nagyon természetes, hogy azok, a kik mellette szavaztak, ezt a szavazatot valamiképen plauzibilissé kénytelenek tenni választóik előtt. Az egyik rész azzal fog mentegetőzni, hogy rá nem tartozik a novella. — Ezek a gácsországiak és a dalmaták; a másik rész pedig azt fogja kimutatni, hogy egyuttal rezolucziót is fogadott el, noha a mint azonnal kifejteni bátorkodom, a novellának igen komoly czélja volt, a rezoluczió pedig papirkosárba fog vándorolni, s azok a képviselő urak választóikkal együtt csalatkozni fognak. De nemcsak ez a különbség, hanem lényegesebb eltérés az, hogy megoldhatatlan ellenmondás van a rezoluczió és a novella közt. Önök a rezoluczió utján nyilvánitják ki, a mit különben minden pártjuk kinyilvánitott: hogy az elfogadott törvény alkotmányellenes, s pedig alkotmányellenes nemcsak 48-ik szakaszában, hanem minden határozatában. Tehát önök harmadszori olvasásban is elfogadják azt a törvényt s a kormány ő felsége elé terjeszti szentesités végett, noha azt a mellette szavazók is csak az alkotmány megsértése mellett létrejött törvény megsértésének tekintik. Másképen beszélnek azonban a jobboldali urak, és érdekes, hogy milyen naivitással szólanak ama törvényjavaslat alkotmányellenes voltáról, melyet a háznak elfogadás végett ajánlanak. Az összes frakcziók képviselői a legnagyobb nyiltsággal cselekedték ezt. A tisztelt háznak minden pártja, habár különböző okokból is — megegyezik abban, hogy a novella alkotmányszerüen csak kétharmad többséggel jöhetne létre. Mi ezt a 48. §-ra vonatkozólag hiszszük, de önök ezt tartják az egész javaslatról, s igy nincs e házban senki, ki e javaslatot az alkotmány megváltoztatásának ne tekintené, kivéve természetesen a miniszter urat. Tehát a mellette és ellene szavazók egyaránt megegyeznek ebben. Az autonomia szempontjából akarják indokolni ezt a novellát. Igaz, az autonomia igen szép és jó dolog, csakhogy azon mulik, hogy mit értünk autonomia alatt, pl. ha valamely országnak minden képviselője ellenez valamely törvényt, s mégis ráerőszakolják, az az autonomia kifolyása. (Derültség és helyeslés balról.) És ez különösen a sziléria képviselőkről áll. Ezek közül egyetlen egy sem szavazott az előterjesztés mellett; második ilyen ország Karinthia, melynek kilencz képviselője közül nemcsak hogy egy sem szavazott a törvény mellett, hanem szerencsére egy sem volt beteg és külön szavaztak a törvény minden egyes szakasza ellen. Azok, a kik rajongnak az autonomiáért, arra kényszeritik ez országokat, hogy lakosságuk egyhangu ellenzése daczára elfogadják azt a törvényt. Hát ez autonomia. Köszönöm szépen! (Derültség balról.) De ez nem elég. De hát ki kényszeriti országainkra ezt a törvényt? A gácsországi autonomisták, kiknek a világon semmiféle autonomia sem elegendő, de a kik tőlünk irigylik az autonomiát, mivel magunk akarjuk rendezni viszonyainkat. Ha leszámitjuk a gácsországi és dalmácziai képviselőket, azt látjuk, hogy a részletes vita megkezdése mellett 115, ellene pedig 159 képviselő szavazott; tehát 44 szótöbbséggel szavaztak a tartományok képviselői Gácsország és Dalmáczia kivételével a részletes tárgyalás megkezdése ellen. Hát mi által válik ez a törvény törvénynyé Bécs városára nézve? Azért válik törvénynyé Bécs városára nézve, mert a gácsországi és dalmácziai képviselőknek ugy tetszett. Én azt hiszem, hogy Bécs fő- és székvárosnak is van annyi joga az autonomiára, mint Dalmácziának s a jó iskolák szükségét Bécsben érzik legalább is annyira, mint a Boche di Kattaróban. (Derültség balról.) A miniszter ur, kit egyébiránt egészen kihagyok a játékból, mert hiszen a vitában nem fogta pártját a javaslatnak, arra figyelmeztetett minket ismételve, hogy mi belenyulunk az autonomiába is, mert csak városokat képviselünk, a falusi község pedig egészen mást akarna. Nos, én azt hiszem, hogy teljesen szem előtt tartom a házszabályok 57-ik §-át, mely megengedi a rendreutasitást, ha valamely képviselő megsérti az illemet és erkölcsöt, midőn azt a szerény megjegyzés teszem, hogy a miniszter ur ebben kissé tévedhetett. (Derültség és helyeslés balról.) Egyfelől azért tévedett, mert a mi soranikban is vannak, a kiket a tartományokból küldtek ide. Nem értem tehát, hogyan lehet azt mondani, hogy itt csak a városok és mezővárosok, s nem egyuttal a falusi községek érdekei is képviselve vannak, midőn az összes képviselőknek fele, a törvényjavaslat ellen szavazott. (Helyeslés balról). De másfelől helytelen az is, hogy a kérvények csak a városokból és mezővárosokból érkeztek, ugy tudom, hogy a városok és falvak közt való különbség, melyet annyiszor emlegetnek, Csehország északi részében nem létezik, nálunk a paraszt épen oly müvelt, mint a városi ember és ha a gácsországi és dalmátországi urak valamikor ilyen parasztjaik lesznek, akkor határozhatnak a mi parasztjaink iskolái fölött. De addig hagyjanak nekünk békét! (Élénk tetszés és taps balról) Az első állitólagos ok, az autonomisztikus irány, a mely önöknek annyira szivén fekszik, azután még az, hogy a tartománygyüléseken. ha majd egyszer határozni fognak, jobban végzik el az ügyet. Én azt hiszem, hogy egészen más az ok, ez is bizonyitja ama rendszer igaztalanságát, melyet ma a miniszterelnök olyan foganatosnak s a haladást fejlesztőnek mondott. Némelyek azért szavaznak a rezoluczió mellett, mert tágitják vele a tartománygyülések hatáskörét, de a tulajdonképeni irányadó frakczió épenséggel nem kér a rezolucziókból. — Ez nem törődik annyira a tartománygyülések illetékességével, mert ez időszerint legalább az iskolatörvények reakczionárius átalakitása nem várható annyira a tartománygyülésektől, mint a reichsrathtól. (Élénk helyeslés balról.) Mivel a papságnak nemcsak Tirolban és Salzburgban vannak érdekeik, hanem mindenütt a hol katholikusok laknak, nagyon természetes, hogy sokkal jobban szereti ha a reichsrathban reakczionárius törvényeket alkotnak, mintha egy-két tartománygyülés szabadelvü törvényt hoz, s csak egy pár tartománygyülés alkot reakczionáriusat.

Az iskolai téren rendkivüli elővigyázattal lehet csak előrehaladni. Láthattuk már ezt a középiskoláknál és egyetemeknél; egy alapjában való rendszerváltozás egész generácziókat tehet erkölcsileg tönkre s ha önök most ismét ügyetlen kezekkel beleavatkoznak az iskolai ügyekbe (Helyeslés balfelől) — akkor az nem egyhamar fog ismét fejlődésnek indulni. Eddig roppant nagy hátrányunkra volt a tanitók hiánya. Ezután pedig még kevesebb becsületérzéssel biró egyén fogja a tanitói pályát választani, a viszonyok eme teljes bizonytalansága miatt. (Ugy van! balfelől.) Fognak talán jellemtelen, önállósággal nem biró emberek találkozni, (Helyeslés! balfelől) kik készek lesznek egyházi és csizmatisztitói kötelességeket is teljesiteni. A tanitónak nem szabad ugyan politikába elegyedni, de jellemmel és meggyőződéssel birnia kell; ezen az uton pedig aligha fognak önök ilyenekre találni.

Ezek tehát az okok, melyek miatt — eltekintve az alkotmányellenességtől — a javaslat ellen fogok szavazni. Meg kell vallanom azt is, hogy most már a «konzervativ» fogalom egész más szinben tünik fel előttem mint eddig. A tulsó oldal előszeretettel nevezi magát «konzervativ»-nek. Én konzervativ alatt azt értem, a ki a létező intézményeket támogatja s azoknak fejlődését elősegiti. Destruktiv alatt pedig azt, a ki minden fejlődésnek indulót szétrombol s mindig uj kisérleteken fáradozik. Igen, az e fajta konzervatizmus engem ijesztőleg emlékeztet amaz emberek ténykedéseire, kiket konzervativeknek nevezni nehezen fog valakinek eszébe jutni. Mert, hogy valaki a tulajdon fogalmát akarja-e kétségbe vonni vagy a népek legdrágább kincsét a miveltség lehetőségét rabolja el tőlünk — én nem látok nagy különbséget az emberiség jogai ellen elkövetett eme merényletek közt.

Tagadhatlan, hogy e vita végénél le kell tennünk arról a reményünkről, melyet mi oly régen őrizünk, daczára a miniszterelnök ama mai nyilatkozatának, hogy most már csakugyan sikerült neki a kibéküléshez a kulcsot megtalálni. Ismétlem, le kell mondanunk e reményünkről, s leginkább Csehország lakói nevében szólok akkor, midőn azt mondom, hogy nem szüntünk meg reményleni mindig, hogy legalább azon a téren meg fogjuk egymást érteni, a hol nem fordulnak elő nemzetiségi érdekek. De a ki az iskolákat vissza akarja nyomni abba az állapotba, a melyben évtizedek előtt tengődtek, az az ember nem jobbját nyujtja nekünk. Igaz ugyan, hogy e czélra nem volt szükségünk a miniszterelnök ur közbenjárására, mert mi a kibékitést illeti, nem mondhatnám, hogy épen szerencsés keze volna. (Helyeslés balfelől.) Nem is mindig igy volt ez; emlékeztetem önöket a cseh tartománygyülésben husz év előtt felmerült vitákra. Igaz, rég ideje. Husz év előtt egy dolog volt vita tárgya, melyet a nép nem kevésbbé hordott szivén mint az iskolaügyet. E kérdés a községek autonomiája volt.

Amint kimutattam ép annyi képviselő ellenzi a szónok minden erejével az iskolatörvény-novellát, mint a hányból az az impozáns többség alakult. E képviselők a birodalom mind a tizenhét tartományából valók, a legkülönfélébb nemzetiségek képviselői (Nagyon igaz! balról) a kik egyszersmind minden érdekkört képviselnek, városi és vidéki választókerületek megbizottai és ők e harczban azzal a szivóssággal és hévvel vettek részt, a mely egy jobb jövő reményének biztos zálogát képezi, mert a lakosság határozott támogató és helyeslő tüntetéseiben naponként részesülnek; mert ők a mi kitartó küzdelmünket a jó ügy érdekében a legnagyobb mérvben elismerik és ehhez ama reményt kötjük, hogy ez a jó és derék nép a mint ma az iskola igaz ügye mellett lelkesül, úgy hű marad ahhoz a jövőben is. Választóinkba vetjük bizalmunkat, ha azt reméljük, hogy Ausztriában nem fogunk nagyon hátrafelé esni. (Tetszés baloldalról.) És ha igy Ausztria parlamenti történetében páratlanul álló mostani küzdelméből nem ugy a mint győztesek távozunk: azért ne higyjék, hogy önök, a kik hat, avagy ennyi és annyi szavazattal czélt értek, e többségükkel minket leszoritottak vagy összetörtek! Minket ama tudat izmosit, hogy nem az képviseli a nép igaz érdekét, a ki annak müveltségét és felvilágosultságát csorbitja, régelmult idők szinvonalára visszatolja, hanem az, a ki legfontosabb feladatának tekinti, a lakosság körében a felvilágosultságot és müveltséget terjeszteni és mélyebb alapra épiteni, (Tetszés baloldalt.) s igy a népességet, a mely nemcsak egyedeiben, hanem együttesen is a körülette levő és haladottabb népekkel a lét érdekében harczol, e küzdelemben elősegiteni, azt megkönnyiteni és mi a történetből vett ama tanulsággal vigasztaljuk magunkat, hogy a természetellenes koalicziók ugyan egyidőre az ujkor haladó és szabadelvü eszméit háttérbe szorithatják, de semmiféle hatalom a világon, még az önök impozáns többsége (Derültség baloldalt.) sem képes hazánkban azt állandóan elölni. (Élénk tetszés és taps.)

Czartoryski herczeg a többség vezérszónoka azt véli. hogy nagy ellentét van a tárgy csekély volta és ama óriási páthosz között, melyet itt hangoztattak. Legelébb is komikus hatásu az, de ezt háttérbe szoritja a kinos benyomás. Szóló azután áttér a rezoluczióra s annak öszszefüggésére a novellával és kinyilvánitja, hogy a lengyelek rezoluczió mellé sorakoznak, hiven autonomikus alapelveikhez. Eme autonomikus álláspontot ők sohase hagyták cserbe és a szónok fejtegeti, hogy mily nevetséges az a szemrehányás, hogy a lengyelek a szabadság és az iskola ellen harczolnak, sőt ellenkezőleg annak tudatában élnek, hogy nem csak Csehországban, de bárhol ha autonomiát engednek, ezt az anyagi és szellemi érdekek emelésére fogják felhasználni. A szóló ezután birálja a baloldal harczolási módját: előtte ugy látszik, hogy e vitában a lengyeleket tisztesség és törvényen kivül álló akarják nyilvánitani. (Nevetés jobb oldalt.) Ha azonban a lengyel nép az utolsó tizedekben hátramaradt, akkor ez a kilenczven évig tartott rossz gazdálkodás büne, bár elismeri, hogy ez nem tehető az alkotmányhü pártiak rovására.

Oly férfiakat, a kik éveken át a kerületi iskolaszék tagjai s az iskolaügy érdekében müködtek, nem szabad félváról «gavallléroknak» nevezni; ők nem mondhatók az iskola ellenségeinek. (Tetszés jobboldalról.) A szónok azután Chlumecky képviselő szavai ellen fordul. Azt mondják, hogy a rutheneket lengyelesitik. Erre vonatkozólag megjegyzi, hogy ha Galicziában a 48. §. nem érvényesülne, az még az ottani viszonyokon mitsem változtatna. Galicziában a ruthenekkel azért nem juthatnak teljes megegyezésre, mert az ő képviselőik ellenfeleink közé sorakoztak. A szónok az iskolatörvénynovellát magyarázgatva, kifejti, hogy elvileg az semmi reakczionárius határozatot nem tartalmaz. Ha a baloldal mindig csak Mária Teréziára, József és Ferencz császárra hivatkozik, ez azt bizonyitja, hogy még mindig nem szabadultak ki az abszolutisztikus-czentralista eszmék köréből s hogy ezt az eszmét 1848-ban márczius 13-án csak alkotmányos mezbe bujtatták. (Tetszés! Derültség baloldalról.) Ne téveszszék össze az állami bureaukratizmus fogalmát a szabadelvüséggel. (Tetszés jobboldalon.)

Ez állami bureaukratizmus Poroszországban üdvös lehet, a hol, mint egyik baloldali képviselő idézte, a gyermekeket kényszerrel iskoláztatják; ez lehet porosz, de nem osztrák eljárás! Nem irigylem a poroszoktól az eredményt. (Tetszés jobbról.) A rezoluczió — végzi a szónok — megfelel meggyőződésünknek, politikai hitvallásunknak, a melyet alkalmas időben meg is fogunk valósitani. (Tetszés.) Harczoljunk, de ne menjünk tul a korláton, raboljuk el jó nevünket azzal, hogy oly czélzatokat tolnak reánk, a melyek távol esnek tőlünk. (Élénk tetszés.)

Táviratunk már jelentette, hogy 170 szavazattal 167 ellenébe, vagyis 3 szótöbbséggel a törvényjavaslat elfogadtatott.

A chemnitzi antiszemita kongresszus.

A «Neue Freie Presse» tudósitója Chemnitzből e hó 26-iki kelettel a következőket irja:

Jelen sorokat a nagy események előestélyén irom, melyek szinhelyeül Chemnitz választatott, tudniillik a «második nemzetközi zsidóellenes kongresszus» előtt, melyet a «zsidóság leküzdésére alakult általános egyesület» vagy — mint francziául nevezkedik — az «Alliance universelle antijuive» rendezett. De csak egy pillantást kell vetni a szász Manchester nagyszerü iparos tevékenységére, hogy az ember rögtön meggyőződjék a felől, hogy itt oly demonstraczióról van szó, melynek tendencziái nem az idevaló talajban gyökereznek s csak ide ültették át, mert a rendezők más helyet nem tudtak találni. Egész manapig a chemnitzi müvelt és értelmes körök nem törődtek komolyan az antiszemita kongreszszussal s legfölebb csak kuriózumkép vettek róla tudomást. — A közönség kicsinylő mosolylyal beszél a dolog felől, mely teljesen közönyös, akár csak a holdvilágban történék. Az agitáczió szük tere valami ugynevezett reformegyesület, melynek tagjai többnyire kisiparosok, kézmüvesek, szatócsok, kiknek a Chemnitz nyolczvanezer lakosa közt élő ezer zsidó üzleti tekintetből szálka a szemökben. Az idevaló kiváló iparosok közül egy sem csatlakozott az agitáczióhoz, noha a reform-egyesület emberei sokszor fordultak hozzájok morális pártolásért, a gyári munkások közt levő nagy szoczialista-párt pedig az egyrészt kizárólag nemzetiségi, másrészt pietista német antiszemitizmusnak már ismételve erősen opponált. Igy történt ez egy negyedéve, febr. 5-én, mikor az agitáczió két feje: *Simonyi* magyar orsz. képviselő és a berlini *Liebermann von Sonnenberg* az idevaló reformegyesületben mint vendégek léptek föl. Az utóbbit egész beszéde alatt fütyülték és piszszegték. Az tény, hogy ezek az urak a publikum szerint, melyet harangiroznak, változtatják a maszkjokat; e tényt komikusan illusztrálja az, hogy *Simonyi* ur mint germánt, a Magyarországon fenyegetett németség képviselőjét mutatta be magát, a ki tizenegy év óta az «ősnémet Pozsony városában» német ujságot ad ki.

A chemnitzi reform-egyesület élén egy *Schmeitzner* Ernő nevü könyvkereskedő és nyomdász áll, ki zsidóellenes röpiratok és ujságok kiadásával jó üzletet csinál, mert kiadványait párthivei egész Észak-Németországban szétterjesztik. A könyvkereskedés az antiszemitizmussal együtt üzi a Wagner-imádást. A chemnitzi antiszemiták kliquejéhez legtöbbnyire olyan emberek tartoznak, a kiknek zsidógyülölete tisztán személyi vagy üzleti okokból ered, igy például egyik a maga jószántából és anyagi kényszer nélkül jó pénzen eladta a házát egy zsidónak, a ki ott üzletet rendezett be és erősen gazdagodik. — A klique oly helyiségben tartja gyülését, a hol kivánatukra az összes zsidóellenes lapok és röpiratok járnak. Mikor nehány régi törzsvendégnek kellemetlen kezdett lenni az antiszemita urak üzelme és kimaradtak a helyiségből, «türelmetlenségökért» szidták őket, denuncziálták és pellengére állitották. A müvelt közönség közt ez annyival inkább nagy megbotránykozást szül, mert Chemnitz eddig ép maradt a hasonló agitácziótól s a társaséleti hang itt patriczius nemessége által szeretett kitünni.

Ez a «második antiszemita kongresszus» különben csak azért keletkezett, hogy a Szászországban már érezhetőleg ernyedő agitácziónak uj impulzus adassék és ismétlődjék a drezdai tavaly szeptemberi látvány, mikor *Istóczy* és *Simonyi* urak a Solymosi Eszter «emlékezetből festett» arczképével amaz ismeretes komédiát játszották. Hogy azonban a rendezőknek ezuttal hátrafelé Chemnitzbe kellett erőiket összpontositani és zászlójukat az idevaló reform-egyesületben voltak kénytelenek kitüzni, azt bizonyitja, hogy agitáló organizácziójuk azóta igen sokat vesztett a hatásosságából.

Tegnapi kelettel ugyancsak a «Neue Freie Presse» a következő táviratot kapja a chemnitzi antiszemita kongresszus második napjáról:

Bár tegnap hirdették, hogy ma uj résztvevők fognak érkezni, nem jött senki és a kongresszus mai zárülésén még kevesebben voltak, mint a tegnapi ülésen, melyen különben szintén csak harminczan vettek részt. *Simonyi* ur, ki karlsbadi fürdőzését félbeszakitotta és ide jött, már tegnap visszautazott. A kongresszus ma még némább volt, csak *Liebermann* beszélt egyre; a határozatokat vita nélkül fogadták el. Mikor egy javaslat fölött megoszlottak a vélemények, a javaslatot *Liebermann* és *Glagau* parancsára az engedelmes hivek elnyomták.

Először *Liebermann* referált az agitáczió terjesztésére szükséges pénz beszerzése és az antiszemita sajtó jobb szervezése felől. A jelentés általános kifejezésekből állott, mert a részletek, mint Liebermann megjegyezte, nem tartoznak a nyilvánosság elé. Az előadó bevallotta, hogy az antiszemita agitáczió folytatása elegendő pénz beszerzése nélkül lehetetlen lesz, de van remény, hogy uj források nyilnak. Liebermann panaszkodott a krajczároskodás ellen, mely Németországnak szégyenére válik.

Glagau elismerte, hogy a liberalis táborban több az intelligens erő, lapjaik jobbak, behatóbbak, érdekesebbek, mint az antiszemita pártlapok. Az antiszemita agitáczió céljaira 1880-ban bővebben folytak be pénzek, mint ma. Ha azonban az organizálás sikerül, ismét fog érkezni pénz bőven. Tekintélyes személyek igérték meg pártfogásukat, számos adakozás névtelenül vagy álnév alatt küldetik be. Ehhez az osztályhoz kellene az agitácziónak fordulnia. Fájdalom Németországban sok ember van, a ki előtt az antiszemita agitálás nyers, durva és erőszakos dolog, a kik a régi humanitás fogalmain rágódnak. Liebermann felszólitja a gyülekezetet a «zsidó sajtó» elnyomására és azoknak a lapoknak, melyek az antiszemitizmust támogatják, kedvezményeket igér, ha a párt pénzhez és hatalomhoz jut.

Dr. Hentschel, drezdai orosz-német, határozati javaslatot ad be, mely szerint a lapok hirdetései állami monopoliummá teendők. E javaslatot Liebermann és Glagau felszólalásai után, mint az antiszemita czélokhoz nem tartozót, elejtik.

Legfontosabb határozata a kongresszusnak az, hogy mint azt 1880-ban Förster inditványára megtették, most ismét tömeges aláirásu kérvényt küldjenek Bismarck herczeghez, kérve, hogy *a zsidók a tanitói és birói hivatalokból* zárassanak ki, a zsidó-bevándorlás korlátoztassék és a zsidók közt hivatalos népszámlálás történjék. A maig válasz nélkül maradt kérvényt, Liebermann inditványára, Németország összes antiszemita egyesületei ujra föl fogják terjeszteni a birodalmi kanczellárhoz. A helyzet most nem kedvezőtlen, talán érkezik válasz.

Végül következett a beérkezett inditványok tömege, melyek nagy részét azonban Glagau nem tartja nyilvánoson tárgyalhatónak. Csak két inditványt tárgyaltak nyilvánosan. Az egyik egy német-orosz emlékirata, mely a zsidókat azzal vádolja, hogy a vegyes nemzetiségü országokban, minő Oroszország, Galiczia és Magyarország, ők a heczczelő elem és ők akadályozzák meg, hogy a nemzetiségek megegyezzenek. A kongresszus helyeselte ez iratot és elhatározta közzétételét. Dr. *Ammann*, Berlinből, inditványozza, hogy intéztessék felhivás a német asszonyokhoz, hogy házokban és családjokban terjeszszék az antiszemitizmust és vegyenek részt a szent küzdelemben. E felhivásban a dagályosság mellett oly czynikus és durva kifejezések voltak, hogy Glagau félbeszakitja a felolvasást. Liebermann határozottan tiltakozik az ellen, hogy a kongresszus ilyen kiáltványt bocsásson ki s csak rövid rezolucziót tart czélszerünek, mit a kongresszus egyhangulag megszavaz.

A zárbeszédet *Glagau* tartotta. Konstatálta a külföldi s ezek közt a szláv kongresszusi tagok közt való teljes egyetértést és az antiszemitizmusra mondott háromszoros «hoch»-hal fejezte be szavait.

Philadelphia, ápr. 26.

Az ir nemzeti konvent tegnap kezdődött. A kertészegyesület terme, a konvent tanácskozó-helye, zöld és narancs szinnel, az ir szinekkel, volt diszitve, ezenkivül ir és amerikai lobogók lengtek a falakon. A szónoki emelvény fölött függött Washington és Parnell arczképe, mellszobraik pedig az elnöki asztalon állottak. Összesen több mint 500 delegátus jelent meg, kik zöld jelvényt hordtak ezzel a jeligével: «Union, Freedom», egység, szabadság. Minden látszat szerint valamennyien értelmes és lelkes emberek, köztük sok a katholikus pap. Az emelvényen a mozgalom vezetői, Egan és a konventre küldött hölgyek foglaltak helyet. Mindenki csak azt kérdezte: eljön-e *O'Donovan Rossa?* Nem soká tartott a bizonytalanság; tiz órakor néhány leghivebb emberével belépett a terembe és kijelentette, hogy vagy mint az általa kiadott lap tudósitója, vagy mint az «ir forradalmi testvér-szövetkezet» küldötte fog résztvenni a tárgyalásokban. Fölöttébb ingerülten lépett föl; a dynamitpolitika védelmére beszéddel és röpiratokkal készült; kijelentette, hogy határozati javaslatot fog benyujtani, mely ellenez minden békülési kisérletet és felszólitja az amerikai és európai ireket, hogy Irország felszabaditására használják föl «a czivilizáczió minden eszközét». Mindazáltal sikerült Rossát lecsillapitani azzal az igérettel, hogy javaslatait a végrehajtó bizottságnak fogják megfontolás végett átadni s ugyane bizottság fogja megválasztani az utakat és módokat, melyek az Angolország ellen való harczban kivánatosak. Délben tizenkét órakor az elnök, *Mooney* ur megnyitotta a gyülést; beszédében szó sem volt a dynamitról. Először röviden megemlitette, hogy *Egan* az igazgatóság határozata értelmében nem fog a liga pénzeiről nyilvános számadást közzétenni, mindazáltal ha száz lady Dixie akad, sem fogja senki hinni, hogy a liga kincstárnoka csak egy dollárt is elsikkasztott. E kijelentést hangos tetszéssel fogadták. Az elnök erre legmelegebb elismerését fejezte ki Parnell, Egan és Brennan uraknak; e nevek emlitésénél az összes jelenlevők fölkeltek ültökből és oly viharos tetszésben törtek ki, hogy jó tellett bele, mig a nyugalom ismét helyreállt. Mooney elnök erre folytatta beszédjét. Azt mondta, hogy Irország ügyet most csaknem az egész világot foglalkoztatják; köszöni az amerikai népnek az irországiak iránt tanusitott nagylelkü részvétét, sajnálatát fejezte ki azonban a fölött, hogy az angol udvarnál oly méltatlan képviselője van az Egyesült-Államoknak, mind Lowell, a kit az elnök aztán «sykophanta» követnek nevez. Az amerikai landliga tisztességes és hasznos szerepet játszott; Angolország erőszakoskodásai szükségessé tették feloszlását, de azért a liga nem hal meg, hanem uj alakban mint phoenix emelkedik ki hamvaiból. Ez a reorganizálás a konvenczió czélja. «Nekünk arra az alapra kell helyezkednünk,» folytatta a szónok, «a melyen az irországi uj nemzeti liga áll, hogy a tengeren tul levő testvéreinkkel egységesen munkálhassunk közre. Angolország ellenére Amerika irei lesznek az ir kérdés megoldásának legfontosabb tényezői. Igaz, ha azt mondják, hogy mi Angolország iránt keserübb és engesztelhetetlenebb gyülölséggel viselkedünk, mint az irországi irek. Ők most hallgatásra vannak kárhoztatva, elnyomva, szinte összezuzva, de azért ne csüggedjenek. Mi szabadok vagyunk; beszélhetünk, tehetünk, agitálhatunk helyettök. Angliában az összes pártok egyesülnek, ha Irország elnyomásáról van szó; legyünk mi is egyek, ha Anglia ellen harczolni kell és oly kitünő vezető alatt, a minő Parnell, lehetetlen, hogy ki ne vivjuk nemzetünk függetlenségét.» A konvent nyilván mindenben teljesen egyetért és a nemzeti liga megalapitását alkalmasint ellentmondás nélkül fogják elfogadni. Az ülés késő éjig tartott. *Hynes* titkár és *Walsh* pénztárnok jelentéseit tetszéssel fogadták. A számvizsgáló bizottság Walsh számadásait helyeseknek találta. A ligát 550 hivatalos és 298 nem-hivatalos fiókegyesület képviseli. Tavaly 66,000 dollárt küldtek Irországba. *Egan* beszédet mondott, melyben Angolországot tette felelőssé minden agrár-bünért, melyet a kényszer-bill életbelépése óta elkövettek. Az ülés legnagyobb része ama határozati javaslat elfogadásával telt el, mely elhatározza a landliga *sine die* elnapolását és azt, hogy a liga az Amerika területén létező ir hazafias egyesületek létesitendő szövetségébe olvad bele, mely az irországi nemzeti ligához csatlakozik és azt támogatni fogja.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s azutolsó postának tisztán olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekesznek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az előfizetéi pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadó-hivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala

UJDONSÁGOK.

— ápr. 29.

— ***Személyi hirek.*** Gróf *Ráday* Gedeon honvédelmi miniszter ma reggel Jászberénybe utazott. — *Albrecht* főherczeg Arcoból Bécsbe érkezett. — *Vilmos* főherczeg csak szerdán tér vissza Bécsbe magyarországi utjából. — *Izabella* főherczegnő, Frigyes főherczeg neje, Pozsonyból Bécsbe érkezett. — *A szerajevói polgármester* Bécsben időz. — *Teleki* Sándor ezredes a jövő hó elején Szatmárra s onnan Budapestre utazik és csak május második felében megy Kolozsvárra, aztán külföldre utazik. — *Olga* görög királyné május elején nagy kiséretttel indul Moszkvába.

— *Stefánia trónörökösné* — mint bécsi tudósitónk sürgönyzi — teljesen megbizható hirek szerint, reménynyel teljes állapotban van. Az uralkodóház örvendetes családi eseménye legfölebb négy hónap multán bekövetkezik.

— *Vilmos porosz herczeg Bécsben.* Az osztrák fővárosból irják e hó 28-ikáról: Röviddel azután, hogy Vilmos porosz herczeg a Smelczen tartott csapatszemléről visszaérkezett, gr. Pejacsevics lovassági tábornok, gr. Rosenberg őrnagy és Lancken százados kiséretében, a burgban való rövid időzés után az Alser-kaszárnyába hajtatott, a hol az I. Vilmos német császár nevét viselő ezred, melynek a herczeg őrnagya, elhelyezve van. Az előkelő vendéget Pókay ezredes ezredparancsnok fogadta az együtt levő tisztikar élén és bevezette a diszterembe. Itt Vilmos herczeg örömét fejezte ki a fölött, hogy ezrede körében időzhet, egyszersmind teljes megelégedését fejezte ki, hogy a csapatok a legjobb erőben vannak, melyről a reggeli csapatszemlén volt alkalma meggyőződni. Vilmos herczeg ezután saját kezével tüzte fel néhány tisztnek a porosz érdemjelet és aztán az ezred tiszteivel dejeunézett. Felköszöntőket mondtak Ferencz József ő felségére, Vilmos császárra és Vilmos herczegre a házigazdára. Délután öt órakor a burgban nagy katonai diszebéd volt, melyre százhatvanan voltak hivatalosak. A tábornoki kar és a törzstisztek mindenféle ezredből voltak képviselve. A negyedik fogás után fölkelt ő felsége és a következő toasztot mondta: «Poharat emelek ő felségeért, barátomért, Vilmos német császárért és porosz királyért, Vilmos herczegért, kedves vendégünkért és Auguszta császárnéért.» A katonai zenekar rázenditette a porosz hymnust. Ezután Vilmos porosz herczeg kelt föl s felköszöntőt mondott az uralkodó családra. Az ebéd alatt a 34-ik ezred zenekara játszott érdekes darabokat. Félhét órakor végződött a lakoma s fél óráig aztán cercle volt. Este Vilmos herczeg Rudolf trónörökössel — mint röviden emlitve volt — az udvari operába ment. — Bécsből ma este érkezett táviratunk szerint Vilmos herczeg ma reggel jelen volt az istentiszteleten az evangelikus templomban. A burgba visszatérve Rudolf trónörökössel a fényképészhez ment és együtt lefotografiroztatták magukat. Este fél tiz órakor ő felsége, Rudolf trónörökös, Vilmos herczeg és kiserete fajdvadászatra indultak Neubergbe. A viszszatérés szerdán délre van jelezve.

— **Püspök-fogadás.** Szombathelyről irják: Dr. Hidassy Kornélnak, az uj püspöknek fogadása a legszivesebb, a megye régi hirnevéhez méltó lesz. E hó 27-én a megye alispánja a törvényhatósági bizottság tagjait értekezletre hivta össze, melyen azok nagy számmal jelentek meg s az ünnepély fontosságától áthatva számos tag hozzászólása után abban állapodott meg az értekezlet, hogy az egyházmegye uj püspökét Kis-Czel ben hétfőn délután a megye területére érkezésekor szükebb körü diszruhás küldöttség által az alispán üdvözölje, a szombathelyi indóháznál pedig a törvényhatóság hatvanas küldöttsége fogadja a főispán vezetése alatt, mely küldöttség egyszersmind a püspöki palotában is bemutassa magát. Egyuttal az értekezlet szükebb körü bizottságot küldött ki, mely a diszküldöttség tagjait kijelölje és felkérje. A város közönsége pedig, hogy szeretetét s ragaszkodó bizalmát az uj egyházfő iránt kimutassa, 30 tagu rendező bizottságot küldött ki, a mely elvileg abban állapodott meg, hogy az uj püspököt a sz. Ferenczrendiek temploma mellett emelendő diszkapunál fogadja hétfőn, csütörtökön este az egész várost kivilágitja, fáklyás menetet rendez, a várost az ünnepélyességek alatt fellobogóztatja. Magyarország herczegprimásának, az esztergomi érseknek megérkezési ideje bizonytalan levén, az ő ünnepélyes fogadtatásáról ugyanezen bizottság gondoskodik.

— *Elsülyedt csónak.* Toulonból sürgönyzik mai kelettel, hogy az «Ocean» nevü hadihajó egy csónaka tegnap tizenkét tengerészszel elindult a kikötőből, de alig ért nehány méternyire, erős szélroham kerekedett s ide-oda dobálta a könnyü járművet. A matrózok minden erejüket megfeszitették, hogy visszatérhessenek a kikötőbe, de a folyvást növekvő szél felforditotta a csónakot, A tengerészek közül csak tizen menekülhettek meg; a többi elveszett a habok között.

— **Vonat alá került.** Balázsfalváról irják lapunknak: E hó 22-én a *Hosszu-Aszó* felől érkező gyorsvonat *Balázsfalva* határában két lovat gázolt el. A mozdonyvezető észrevette ugyan, hogy a vasuti töltésen két ló áll és erős sipolással és forró viz fecskendezéssel iparkodott is az utban levő lovakat elriasztani, de hasztalan volt minden iparkodása, u a gyorsan robogó vonat daczára a használatba vett gőzelzárás ellengőzadás és más fékező intézkedéseknek, pillanat alatt utólérte a már megijedt és a vágányokon vágtató lovakat és az egyiket, mely a vágány szélén szaladt, a mozdony az utról kidobta, a másikat, mely a vágányok közt szaladt, előbb jó előre a vágányra hajitva, keresztül ment rajta és ketté vágta. Ezer szerencse, hogy a gyorsan robogó vonat a nagy hustömegben hirtelen megállva, ki nem ugrott a vágányokról és egyéb szerencsétlenség is nem történt. A nagy rázkódás és összeütődés folytán az utasok igen megijedtek és hirtelen kiugráltak a kupékból sietve előre, hogy lássák, mi történt. A vonat személyzete lázas sietséggel hozzá fogott a mozdony alatt levő összeroncsolt lovat kihuzni és a vonatot az akadálytól megszabaditani, mi körülbelül tiz percz alatt sikerült is. Ezután jel adatott a felszállásra s megindult a vonat. — Balázsfalván az állomásfőnök már értesült az esetről, a vasuti őr vészjellel hozta tudomásra a szerencsétlenséget. A gyorsvonat 10 percz késéssel megérkezett és vonatvezető azonnal jelentést tett az állomásfőnöknek, ki miután a vonatot tovább inditotta, egy vasuti mérnökkel járgányon maga mellé véve több munkást, kisietett a szerencsétlenség szinhelyére, hol a vizsgálatot nyomban megindította és intézkedett, hogy az összetört két ló azonnal eltakarittassék a pályatestről és egyuttal bejelentette az esetet a balázsfalvi járásbiróságnak és értesitette a csendőrséget is a lovak tulajdonosának kinyomozása végett.

— **Emberölés tévedésből.** A «Szentes és Vidéke» irja: Szerencsétlen tévedésből gyilkossá lett Nagy Kovács Gergely III-ik tizedbeli lakos. Ő ugyanis házánál szállást adott rövidebb időre Szabó Mária nevü özvegy asszonynak, a ki épen e lakásváltoztatási időszakban, még helyet nem kapott magának. Szent-György napra virradóra az asszony, ki megjegyzendő siket volt, kiment az udvarra, a nélkül, hogy ezt akár a gazda, akár a szobában levők közül valaki észrevette volna. De a házikutya nem ismervén meg az asszonyt, dühösen neki rohant, mire az asszony nagyon megijedt, hirtelen beugrott a konyhába, ajtaját hangosan becsapta, azután pedig még mindig rémülten a dühös ebtől, a szoba ajtaját kereste, melyben a háziakkal együtt hált. A gazda azonban az ajtó csattanásra felébredt s mivel hallotta, hogy a sötétben a szoba kilincsét is próbálgatják, gyorsan felugrott, s lábát neki feszitve az ajtónak, hangosan kiáltott több izben, hogy ki van ott? Az asszony azonban süket levén, mindezt nem hallotta, hanem annál nagyobb erővel igyekezett benyitni az ajtót, melyről, minthogy a gazda belölről szintén nyomta, minél fogva nem nyilt ki, talán azt gondolhatta, hogy nehéz a járása, vagy más előtte ismeretlen akadály miatt, nem nyilik. — A belől levő gazda pedig érezte, hogy valaki erőnek erejével be akar a szobába törni, meggyőződött róla, hogy rablókkal van dolga, annyival is inkább mivel néhány héttel ezelőtt már gyanus emberek csavarogtak az udvarán, kik sejtették, hogy valami földeladásból pénze van, kiáltott tehát a szobában levőknek: adjátok ide a revolvert! s midőn kezébe adták, kinyitotta az ajtót, s kilőtt a konyhába. A lövést nehéz zuhanás követte, mi bizonyitotta, hogy a golyó talált. Erre aztán világot gyujtottak s kimentek a konyhába. Mily nagy volt azonban a rémület, midőn az ott fekvő hullában a vendégül fogadott Szabó Máriát ismerték fel. A szerencsétlen asszonyt épen mellе közepén érte a golyó, s rögtön meghalt. N. Kovács Gergely e szerencsétlenség után maga jelentkezett a rendőrségnél.

— **Ritka öngyilkosság.** Dobsinán egy 12 éves fiu pénzt lopott; tette kiderülvén, anyja fenyegetőleg értésére adta, hogy majd meglakol ezért atyjától, ha haza ön. A fiu délután, eltünt hazulról, s másnap az erdőben találtak rá, iszonyuan szétszaggatott holttestére; egy dynamit töltényt vitt el magával, s azt testére kötvén meggyujtotta; testének maradványait darabonkint szedték össze.

— **Villám sujtotta.** Felső-Szászberekből irják e hó 26-iki kelettel: Tegnap éjjel Felső-Szászberekhez tartozó Uj-Tanya nevü majorban az ide való számadó gulyás fiát menykő-csapás érte. A számadó gulyás Lévai András és 26 éves fia Lévai István egy a cséplőgépeknél használtatni szokott deszka bódéba huzódtak, mely részükre a gulya-állás mellé volt készitve. Éjfél tájban zivatar keletkezett, a villám háromszor leütött, és a második lecsapás az érintett számadót, ki ébren volt, megszéditette, de állitása szerint pillanat alatt ismét eszméletre tért és ekkor vette észre, hogy a bódét felgyujtotta a villám. Fiát álmából felrázni akarván, meggyőződött, hogy az már halott. A tüz elfojtásának sikertelen kisérlése után, még sikerült a holttestet és ruhanemüeket az égő bódéból kitakaritani. A bódé többféle eszköz és szerszámmal együtt rövid idő alatt porrá égett.

— **A londoni sakkongresszuson** az első játékban Mortimer, Csigorin és dr. Noa hazánkfia vereséget szenvedtek Skipworth, Zuckertort és Englisch ellenében. — Sakkjátszók kedvveért adjuk a Noa és Englisch közt folyt játékot: 1. e2—e4 e7—e5, 2. Lg1—f3 Lb8—c6, 3. Ff1—b5 a7—a6, 4. Fb5—a4 Lg8—f6, 5. o—o b7—b5, 6. Fa4—b3 Ff8—e7, 7. d2—d3 d7—d6, 8. h2—h3 h7—h6. 9. Lb1—c3 o—o, 10. Fc1—e3 Fc8—e6, 11. Lc3—e2 d6—d5, 12. Le2—g3 Vd8—d7, 13. Vd1—e2 Ta8—d8, 14. Ta1—d1 Tf8—e8, 15. Fe3—c1 Fe7—d6, 16. c2—c3 Le6—e7, 17. Lf3—h4 g7—g5, 18. Fh5—f3 Le7—g6, 19. Ff3—h2 c7—c6 20. Fg3—h5 Lf6—h5: 21. Ve2—h5: Kg8—g7, 22. Lh2—g4 Te8—h8, 23. g2—g3 f7—f6, 24. Vg1—h2 Lg6—f4!: 25. g3—f4: Fe6—f7, 26. Lg4—e5: Ff7—h5:, 27. Le5—d7: Fh5—d5:, 28. Tf1—d1: Td8—d7:, 29. e4—e5 f6—e5:, 30. f4—g5 h6—g5:, 31. Fc1—g5: Td7—f7:, 32. Kh2—g2 Kg7—f8, 33. Td1—e1? Tf7—g7, 34. föladja.

— **Aradás.** Szegedről irják: A Tisza hosszabb idő óta tartó lassu emelkedés után ma reggelre nagyobb mérvben, 9 czentimétert áradt, ma délutánig pedig ismét 3 czentimétert, ugy hogy a vizmércze ma 6.8 métert, vagyis 19 láb, 3 hüvelyket mutat. A felső vizekről ma délután érkezett jelentések nagyobb mérvü áradásokat jeleznek; igy Szatmárnál a Szamos 67 czentimétert, Tokajnál a Tisza 48 czentimétert áradt; Szigetnél 11, Gyománál pedig 8 czentiméter volt az áradás. Aradnál a Maros tegnap 65 czentimétert áradt, ez okozta itt a nagyobb mérvü vizemelkedést, ma azonban már 16 czentimétert apadt. — Csikből irják e hó 25-ikéről: Az Olt a folytonos esőzés folytán annyira kiáradott, hogy a rétek és a folyó mentén fekvő szántóföldek mind viz alatt állanak. A «csiki hólé» is most indult meg, a mi miatt az áradás igen sokáig eltarthat. Ugy látszik, hogy az elemek egészen ellenünk esküdtek. Egyetlen darab föld még felszántva és elvetve nincsen; most meg az á viz van itt a nyakunkon. Ilyen szomoru esztendőnek talán soha nem néztünk elébe, annyi elcsüggedett embert talán soha nem láttunk, mint az idén. Ha az időjárás még sokáig igy tart, a legnagyobb nyomornak leszünk kitéve.

— **Egy szegedi emigrans sorsa Amerikában.** A «Szegedi Napló» irja: A szabadságharcz után idegenbe menekült hazánkfiai között, mint egy évtized óta évrőlévre tapasztaltuk, számosan vannak olyanok, akikről hosszu idő után csak akkor hallunk hirt, midőn meghalnak. Különösen az utóbbi időben sürün érkeznek olyan tudósitások, hogy itt és itt egy magyar emigrans meghalt. Tegnap Szegedre, az itteni rendőrséghez érkezett egy ilyen tudósitás Saint-Louis Missouri amerikai városból, Diehm Ferdinánd osztrák-magyar konzultól, ki egy *Német* József nevü szegedi emigrans életéből irja a következőket: Német József szegedi emigrans 1882-ben meghalt Amerikában. Német 1840-es években az osztrák seregnél szolgált, majd a szabadságharcz kitörésekor átcsapott Kossuth seregéhez. Kosuthtal együtt menekült Amerikába. Német Magyarországban nős volt, azonban elvált feleségétől, ki később egy Fay nevü festőhöz ment nőül Szeged környékén. Az hirlett, hogy az assszony 15 évvel ezelőtt meghalt. Német Józsefnek egy Imre nevü öcscse maradt Magyarországon, kinek Budapesthez közel kell valahol élnie. S miután a levél mindezeket elbeszéli, rátér a tulajdonképeni tárgyra, hogy az elhunyt magyar ottani családi és vagyoni viszonyainak rendezése végett arra az okmányra volna szükség, mely a Német és felesége közti elválást igazolja. Bővebben nincs ismertetve a szegedi ember sorsa. Csak még azt jegyzi meg a levél végül, hogy az illetőnek, ki a kérdéses okmányt megküldi, 12 dollár biztositattik.

Rövid hirek. *Város-Szalónakon* e napokban ünnepelték meg az evangelikus templom felavatásának századik évfordulóját. — *Ősi-Szt.-Péterben* egy Kapás T. nevü leány kis gyermekét megölte. — *Ingó torony.* Kossuthról irják, hogy az ottani r. kath. templom tornya annyira rossz állapotban van, hogy leomlása minden pillanatban bekövetkezhetik; csak valami rendkivüli zivatar is nagyon könnyen előidézhetné e bajt. — *A jolsvai* «ritualis vérvétel»-nek a Rozsnyói Hiradó-ban közlött hirét megczáfolják. Demeter Jakab ma tiltakozik az ellen, hogy fiának keresztelője alkalmával a körülmetéltetéshez keresztény leány vérét használta volna a sakter. — *Majomban* egy gyermek vigyázatlanságból felgyujtotta az atyja csürét és két ház leégett. — *Isten áldása.* Pápáról irják, hogy a mezőlaki vendéglős neje most három, egy év előtt két gyermeket szült.

= **Véres szerelmi dráma** lolyt le ma délelőtt 8—9 óra közt a városligetben. Egy fiatal szerelmes pár szerelmök reménytelensége felett kétségbe esve, a halálban akart egyesülni egymással, revolver-lövésekkel akartak véget vetni életöknek. A férfi egy 6 lövetü revolverből elsőben kétszer lőtt a leányra, azután kétszer önmagára. A lövésekre a városligeti őrházból több rendőr azonnal a hely szinére sietett s ott találták mind a kettőt vérében a földön elterülve. Kocsiba tették őket és beszállitották a Rókus-kórházba, hol csak nagy nehezen tudták kikérdezni, mert nagy mértékben véreztek. A férfi Szabó Árpád 19 éves, volt dijnok, a loány pedig Perczmann Róza 20 éves hajadon leány. A férfi zsebében egy nyitott levelet találtak a «fővárosi kapitányságnak» czimezve, melyben megmondja, hogy neve Szabó Árpád, győri születésü, 19 éves és hogy szándékolt öngyilkosságának oka szerelem. — A leánynak egyik golyó a bal szeme felett a homlokba s a másik közvetlen a sziv alatt a mellkasba furódott, majdnem teljesen megegyeznek ezzel a férfi sebei, a mennyiben az egyik lövés a jobb szem fölött s a másik közel a szivhez érte. Csak nehány szót tudtak szólni, különösen a leány nagyon rosszul van, mindazáltal kihallgatásakor kijelentette, hogy kedvesével közösen határozták el, hogy meg fognak halni s kedvese az ő kérésére lőtt reá. Most mind a ketten élet-halál közt lebegnek.

= **Angyalcsinálás.** *Harsányi* Fáni cseléd tegnap este ½ 9 órakor 3 hónapos csecsemőjét halva vitte be a Rókus-kórházba. Midőn kérdőre vonták a gyermek halálának oka iránt, előadta, hogy három hó előtt ikreket szült s azokat dajkaságba adta. Az egyik Monoron már két hó előtt meghalt s a másikat tegnap a dajkája betegen vitte hozzá s miután a gyermeket letette, nyomtalanul eltünt, a gyermek pedig nem sokára meghalt. Az eset a rendőrségnek bejelentetvén, az a vizsgálatot meginditotta s a megszökött dajkát nyomozza.

= **Egy tanuló öngyilkossága.** Mergás Károly 8 oszt. tanuló tegnap d. u. a városmajor-utcza 16. számu házban pisztolylyal sziven lőtte magát s rögtön meghalt. Levelet, mely öngyilkossága okáról felvilágositást adhatna — nem hagyott hátra. Holttestét a Rókus-kórház halottas házájába szállitották.

= **Nagy verekedés** folyt le az éjjel az aradi utcza 7. szám alatti nyilvános házban, melynek tulajdonképeni czélja tolvajlás volt. *Tomanek* Ferencz, a főczinkos összekapott a vele egy asztalnál ülő *Cziganek* Ferencz géplakatossal, *Schiller* Ferencz cserepezővel és Guhala János asztalos-legénynyel. A verekedést csakhamar átterelték a szomszéd asztalra, hol Fejér Károly ült, kinek a handabanda alatt eltünt az ezüst órája s láncza. Ezután egy másik asztalnál ülő rendőri szolgára került a sor, a kit agyba-főbe vertek. Két rendőrnek sikerült a verekedést elfojtani s a verekedőket bekisérni. Itt megmotozták őket s az eltünt órát s lánczot megtalálták Tomanek Ferencznél.

A csángó magyar egyesület alakuló gyülése.

Az uj városház nagytermében nagyszámu, igen előkelő közönség gyült össze ma délben. A főváros előkelő társadalmi körei nagy számmal voltak képviselve, s méltóképen igazolták a hazafias, nemes mozgalom iránt való lelkes érdeklődést. A diszes nagyteremben a csángó magyar egyesület hölgytagjai is képviselve voltak. Ott láttuk Odescalchy Arthur herczegnét, Rákosi Jenőnét, Csukássy Józsefnét és Komáromy Mariskát, a nemzeti szinház énekesnőjét. A társalgóteremben élénk mozgalom uralkodott; szavazóczédulákat osztogattak, s a hoszszu asztal körül szorgosan javitgatta ki-ki saját tetszése szerint a megválasztandók névlajstromát.

Az ülést *Somssich* Pál ideiglenes elnök valamivel 12 óra után nyitotta meg, a jegyzőkönyv vezetésére, *Hoitsy* Pál orsz. képviselőt kérte fel.

Somssich Pál mindenekelőtt üdvözölte a jelenlevőket. Nem szükséges — ugymond — sok szó, hogy a gyülés tárgyát előadja. Az a bizottság, mely ad hoc alakult volt meg, befejezte müködését, s több mint 2200 csángót hozott be. De nemcsak Bukovinában, hanem a Moldvában Bulgáriában és Besszarábiában is vannak magyarok, kiknek behozatala szükséges volna, s a kik ez iránt való óhajukat ki is fejezték. Szükségessé vált tehát egy állandó bizottság alakitása, mely föladata, hogy segitse a bevándorlókat, vagyis elömozditsa bevándorlásukat. Az uj egyesület már kidolgozta alapszabályait, s ezeket a belügyminiszter jóváhagyta.

A mai gyülésnek feladata lesz az egyesületnek a helybenhagyott alapszabályok értelmében való megalakulása, vagyis a tisztviselőknek, továbbá a választmány es felügyelői tagoknak választása. Mindenekelőtt szükséges, hogy a jelenlevők meghallgassák az alapszabályokat.

Ezután **Hoitsy** Pál felolvasta az alapszabályokat; a választmányi tagok egy részének kisorsolására vonatkozó szakasznál **Madarász** József, **Odescalchy** Arthur hrg és **Apponyi** Albert gr. szólaltak fel, mire a szakasz olykép módo ittatott, hogy a választmányból évenkint kisorsolnak nyolcz-nyolcz tagot, s ezek helyett másokat választanak. A három év elmultával azután a választmány egyharmada évenkint kilép a szerint, a mint a választási cziklus ideje a tagokra nézve lejár.

A gyülés egyebekben elfogadta az alapszabályokat; a módositás helybenhagyása végett pedig az alapszabályoknak ujból való felterjesztését határozta el.

Ezután **Somssich** Pál felhivta a jelenlevőket arra, hogy az alapszabályok értelmében válaszszák meg az elnököt, két alelnököt, a huszonnégy választmányi és három felügyelői tagot. A választás vezetésére fölkérte elnökül *Ráth* Károly főpolgármestert, a bizottság tagjaiul pedig *Madarász Józsefet* és *Visi* Imrét. Az elnök az ülést felfüggesztette és megkezdődött a szavazás.

A teremben kétféle szavazólapot osztogattak. A többség szavazó lapja a következő volt: Elnök: Somssich Pál. Alelnökök: Bánffy Béla gróf, Kammermayer Károly. — Bizottsági tagok: Apponyi Albert gróf, Csatáry Grósz Lajos, Czorda Bódog, Fuchs Gusztáv, Gerlóczy Károly, Horváth Gyula, Hoitsy Pál, Jókai Mór, Károlyi Tibor gr., Karsay Albert, Kerkapoly Károly, Királyi Pál, László Mihály, Odescalchy Arthur herczeg, Prónay Dezső báró, Prónay Gábor báró, Schlauch Lőrincz püspök, Szilágyi Dezső, Szontágh Pál, Teleky Géza gróf, Tolnay Lajos, Török József, Ugron Gábor, Wahrmann Mór. Felügyelők: Harkányi Frigyes, Lévay Henrik, Mendl István.

A kisebbség szavazó lajstroma ez volt. Elnök: herczeg Odescalchy Arthur. Alelnök: gróf Apponyi Albert (illetőleg sok szavazó lapon: Odescalchy). Másodalelnök; Kammermayer polgármester. Igazgató tanács: Bánffy Béla gr., Csukássi József, Földváry Mihály, Herman Ottó, Hoitsy Pál, Horváth Gyula, Jókai Mór. Kaas Ivor báró, Károlyi Tibor gróf, Királyi Pál, Kléh István, László Mihály, Nagy György kormánybiztos, Neményi Ambrus, Prónay Dezső br., Rákosi Jenő, Schlauch Lőrincz püspök, Somssich Pál, Steiger Gyula, Szádeczky Lajos, Szilágyi Dezső, Szontagh Pál, Ugron Ákos, Visy Imre.

Összesen 106 szavazó-lapot adtak be, a mi nem sok időt vett igénybe, azonban még csak ezután kezdődött a nagy munka: a szavazatok összeszámolása. A választók minden egyes szavazó-lapon tetszésükhöz képest választották a névsort, minek következtében az annyiféle variáczión ment keresztül, hogy az eredmény megállapitása ugyancsak nehéz feladattá vált. A kiküldött bizottság belátva, hogy a szavazatok összeszámolása több óráig tartó időt vehet igénybe. *Ráth* Károly főpolgármester, mint a bizottság elnöke, arra kérte Somssich Pált, hogy a szavazás eredményének kihirdetését halaszsza el, mire *Somssich* Pál ujra megnyitotta a gyülést és tekintettel a szavazatok összeszámolása körül felmerült nehézségekre a gyülést feloszlatta, egyuttal a jelenlevőket *hétfőn*, vagyis holnap *délután 4 órára ujra összehivta*, a mikor a választás eredményét fogják kihirdetni.

Ezzel a mai gyülés véget ért.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET.

— **A csángók** javára a nemzeti szinház operai és drámai személyzete ma este vegyes előadást rendezett a várszinházban; előadásra kerültek az «Atala» második és a «Hugenották» negyedik felvonása, továbbá a «Renaissance» balletből néhány tánczdarab. A szereplők közül Beermann k. a. mint Valentine uj volt. Nem állitjuk, hogy hangjának jellege megfelelne teljesen Valentin nehéz és nagy drámai erőt igénylő szerepének, mindamellett igen hatásosan énekelte e kis részletet, ugy, hogy a közönség a felvonás után háromszor hivta Gassival egyetemben, ki Raoul szerepében kivált az erősb hangsulyozást követelő helyeket szépen emelte ki. A külső siker daczára Beermann k. a. valószinüleg nem fog arra gondolni, hogy Valentine erősebb fizikumot kivánó szerepére egész teljességében vállalkozzék. Igen tetszett Bartolucci k. a. is, ki ma este valóban szépen énekelte nemes érzelmességtől áthatott szerepét a dalmü második felvonásából. Maleczkyné asszony azonban nem volt jól hangjánál. Gassi mint Saktász egyikét énekelte ismert jobb szerepeinek. A ballet Coppini kisasszonynyal egyetemben nagy tetszésben részesült. A várszinházban először látott német táncz és magasabb lovaglás ezuttal sem tévesztették el a szokott hatást. A drámai személyzet a «Cremonai hegedüs» czimü egyfelvonásos drámával állt a jótevők sorába Komáromy, Mihályffi, Körösmezei urakkal és Adorján kisasszonynyal. A szinpadi sikertől eltekintve, megemlitjük, hogy Filippo elég rajongó szerelmes volt, de nem mondható szavatató hegedüsnek. Ugyanis Giannináak azt igéri, hogy Corellitől egy Sonatát fog játszani és e helyett egy Raff-féle Cavatinaval lepte meg imádottját. Az egészben csak annyi helyzetből folyó igazság volt, hogy a Raff-féle Cavatina (a szinfalak mögött játszva, nem tudjuk ki által) valóban megérdemelte mint siralmas esemény a szegény Giannina forró könnyeit. A szép számu közönség élénken tapsolta a szereplőket.

— **A népszinházban** holnap hétfőn Almási Tihamér pályadijat nyert népszinmüve «A milimári» kerül szinre Blaha Luiza asszonynyal. Az egyik korcsmáros-leányt Munkácsyné először fogja játszani.

— **A peleskei nótárius** május 1-jére hirdetett előadásának összes ülőjegyei elkeltek az állók kivételével, melyek csak az előadás napján (kedden) fognak kiadatni.

— **Khayll Antal** ötven éves zenetanári müködése alkalmából a «Harmonia» társulat ma este ünnepélyt rendezett az «Európa» szálló termében. Az ünnepély nyolcz órakor hangversenynyel kezdődött, melynek müsora ez volt: Egger Irén és Hürsch Vilma elzongorázták Moschelesnek «Hommage és Händel» czimü darabját: Manheit Jakab magyar népdalokat énekelt; Egger Irén, Huber Károly és Szük Lipót Volkmann Róbertnek egyik hármasát adták elő; Schmidl Laura Brahmsnak «Bölcső-dal»-át és Jensennek «Gavotte»-ját zongorázta; Szüdfeld Samu és Waldmann Béla Huber Károly átiratában «Hunyadi László»-ból hegedülték el az ábrándot; Varga Vilma Bachnak egyik hangverseny-darabját s végül Mátyus Klotild Hummelnek egyik hangveresny-daradját zongorázták el. A közremüködök pompás előadásaikkal mindannyian igyekeztek az ünnepélyt minél impozánsabbá tenni s nagyon megérdemelték a sürün felhangzó tapsot. A hangverseny után a kis Máttyus Klotild csinos beszéd kiséretében az ünnepelt tanitványai nevében pompás arany koszorut, Ságh József a zenekedvelők nevében és dr. Hubay Károly a «Harmónia» társulat nevében gyönyörü babér-koszorut nyujtottak át, a miket az ünnepelt meghatottan köszönt meg. Féltizenegy után bankett következett, a melyen mintegy százan vettek részt. Az első felköszöntőt Bartay Ede mondotta Khayllra; utánaMáttyus Arisztid, szintén Khayllra, a mit az ünnepelt meghatottságtól remegő hangon köszönt meg. Pohárköszöntőt mondtak még: Ságh József az ünnepeltre, Havas a jelenlevő nőkre és dr. Hubay Károly az ünnepélyt rendező nőkre. A vacsora alatt dr. Hubay Károly felolvasta az ünnepelthez érkezett üdvözlő iratokat; az üdvözlők sorában voltak: Majthényi Flóra (Trieszt), Návay Dezső és neje (Makó), Epstein Gyula zongoraművész (Bécs), Hellmesberger udvari karmester (Bécs), Dachs [illegible] ef a bécsi konzervatorium tanára, Ybl Lajos épitész, [illegible] gh Tihaméréné, Jósa Köszegről (a ki aranylakodalmat [illegible] ja s az ünnepeltnek jó barátja), Erkel Ferencz, Door [illegible] bécsi zenetanár, özv. Návay Györgyné, Falk Otilia, Goldstein Vilma zongoramüvésznő (Bécs), Hersich Ignácz, stb.

A pozsonyi mükiállitás.

Az Egyetértés» tudósitójának távirata.

Pozsony, april 29.

Ma délután egy órakor nyilt meg a katholikus iskola földszinti helyiségeiben a műkiállitás, melyen magánosok mütárgyai és Pozsonyban született vagy tartózkodott müvészek alkotásai vannak kiállitva. Képviselve vannak a tárlaton Béres ezredes, Fleischmann György, Draskovich Julia grófnő, Eszterházy Károly gróf, Láng, Mojsch Ede, Messerschmied, Oeser, Richter, Könyöki, Rózsay, Scheidlin, Tilgner Győző, Czierer és mások.

A tárlatot *Esterházy* István gróf főispán, mint *Frigyes* főherczeg helyettese nyitotta meg. A megyei tisztviselőkön kivül ott voltak az ünnepélyen: Heiller püspök, Rimély, Horeczky és Poór kanonokok, Catty altábornagy, Dobay, Bechtaldschein, Schott alispán, Mergl alpolgármester, Dröxler főjegyző és Kozsehuba városkapitány. *Esterházy* Károly gróf, a rendező bizottság elnöke rövid beszéddel üdvözölte Frigyes főherczeg képviselőjét, kiemelve a kiállitás fontosságát.

Erre gróf *Esterházy* István főispán a következőket válaszolta:

Tisztelt kiállitási bizottság! Ő cs. és kir. fenségének Frigyes főherczeg urnak, mint e mükiállitás védnökének meghagyása folytán, van szerencsém önöket ő fensége nevében üdvözölni és sajnálatát kifejezni, hogy tőle nem függő körülmények folytán, ma ez ünnepélyes alkalommal személyesen meg nem jelenhetett. Midőn ez, engem megtisztelő megbizatásnak megfeleltem, kötelességemnek tartandom, önök dicséretes törekvéseit a nagyméltóságu m. kir. miniszteriumnak tudomására juttatni. Önök, tisztelt uraim, bizonyitékát nyujtották annak, hogy Pozsony városában a valódi müvészet iránti érdeklődés és a müvészi érdekek előmozditása iránti törekvés tényleg létezik s hogy önök a kezdeményezés nehézségeitől vissza nem riadva, oly kiállitást rendeztek, mely méltó helyet foglal el a müvilágban már ez első kisérlet alkalmával, ez eredménynek nemes forrása abban a szeretetben és ragaszkodásban találja egyik forrását, melylyel mindenki, kit e város övének vall, saját müterményeit és birtokában levő mükincseit önök rendelkezésére bocsátni kész volt, valamint az a nemes és testvéries rokonszenv, mely a müvészt a müvészhez füzi, s kik a kultura magasabb szinvonalára emelkedett városokban találják természetszerü találkozási pontjaikat, kölcsönösen előtüntetvén szellemi terményeik mükincseiket. Fogadják e buzgóságukért még egyszer ő fenségének e müкiállitás védnökének, valamint a magyar kormány elismerését, melyért én e város és vidékének nevében köszönetemet fejezem ki, óhajtván, hogy önök törekvései magyar hazánk e területén és városában jövőre is a müvészet terén áldásos gyümölcsöket teremjenek!

E szavakat általános éljenzés fogadta, mire gróf *Esterházy* István főispán a kiállitási bizottság elnöke gróf *Esterházy* Károly és a vendégek kiséretében megtekintette a kiállitást és ugy a kiállitott tárgyak, mint a jó rendezés fölött igen dicsérőleg nyilatkozott.

SPORT.

Bécs, április 29. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai lóversenyek következőleg folytak le: *Vasárnapi-verseny* (800 frt, 1600 met.) Eszterházy Pál hg Parsifal-ja egy hoszszal nyert; Taxis Sándor hg King Arthur-ja 2-dik, Ellinger Tiv. lovag Scharfschütz-je 3-dik volt. A *Kincsem-hadicapet* (2000 frt, 2400 met.) 8 versenyző közül Schlik Ervin gr. Cambrian-ja nyerte meg másfél lóhoszszal; Schossberger Ferd. Kaiser-je 2-dik, Baltazzi Aristid Incognito-ja 3-dik, Eszterházy Miklós gr. Lehetetlen-je 4-dik volt. A *nyeretlenek versenyét* (1000 frt, 1200 met.) Kinsky Oktáv gr. Herold-ja canterben nyerte meg; Baltazzi Ar. Mustangja 2-dik, Schlik Erv. gróf Fantasieja 3-dik volt. Az *eladóversenyben* Apponyi Antal gróf Radieschenje könnyen győzött, Esterházy Miklós gróf Nordkirchenje 2-dik, Flesch Albin főhadnagy nev. Rauch G. hdn. Nautilusa 3-dik, Poninski Leander hg. Kiss-mequickje 4-dik volt. A *gátversenyben* (700 forint, táv. 2400 met.) Esterházy Miklós gróf Tremoniaja könnyen győzött, Capt. George Despinája 2-dik, Schossberger Ferd. Charadeja 3-ik volt. A *dunai akadályversenyt* (1000 frt, táv. 4800 meter) Esterházy Pál herczeg Chère Amieja könnyen nyerte meg, Ellinger Tiv. lovag Schottländerje 2-ik, Schossberger Ferd. Palmyraja 3-ik volt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Az V. ker. I. számu iskolaszék** két fontos kérdés fölött döntött mai ülésén, melyen Burián János elnökölt. A testi fenyitésnek az iskolában való alkalmazása kérdésében magáévá tette a tantestületi kör határozatát, mely igy hangzik: «Az V. ker. tantestületi kör a nevelésben előnyt nyujt a szeretetteljes bánásmódnak, de őszinte meggyőződésből kijelenti azt is, hogy léteznek egyes ritka esetek, a melyeknél a kellő paedagogiai tapintattal alkalmazott testi fenyités javitó hatása elvitázhatlan. Tekintve azonban, hogy a testi fenyitést iskolájában kezelő legtisztább s legjobb szándéku tanitót sokszor abba a kellemetlen helyzetbe sodorhatná e büntetés alkalmazása, hogy ártatlanul is önmagát sebezhetné meg a legérzékenyebb módon, kimondja a kör, hogy a testi büntetésnek az iskolában való alkalmazását nem ajánlja. Olyan esetek azonban, a hol ilyen büntetés helyén valónak tünik föl, tudomásukra hozandók a szülőknek s igy a legilletékesebb s majd mindig a legkészségesebb kezekbe tétetik át annak kezelése». A másik igen fontos kérdés volt a dr. Gerlóczy Gyula müegyetemi tanár s iskolaszéki alelnöknek a sokszor megbeszélt inditványa, hogy az iskola puhatolja ki a gyermek főbb lelkitehetségeit, hogy ezek alapján meghatározható legyen a gyermek munkahajlama s a pályaválasztás megkönnyitése. E kérdés fölött irodalmi polemia volt az inditványozó és a tantestület egyik tagja, Sretvizer Lajos közt. A tantestületi kör másodizben foglalkozván e tárgygyal, beterjeszté határozatát. Az iskolaszékben a tantestületi kör előadója Sretvizer Lajos előadta a testület megállapodását s javasolja, hogy a gyermekek megfigyelése az antropologia alapján történjék. E szerint megfigyelendő volna: a) testi tulajdonság, b) szellemi tulajdonság, e) jellem és erkölcsi magaviselet, d) különös hajlamok, e) házi viszonyok. A nyert adatok haszna volna: 1., hogy a természetszerü nevelés-oktatás nyerne ily megfigyelések által, 2., egy pedagogiai anthropologia részére bőséges anyaggal rendelkeznénk, 3., hogy előforduló esetekben a törvényszék is nyerhetne az iskolától oly adatokat, melyek a beszámithatósági állapot megitélésénél használhatók volnának, 4., hogy a biografiák szerkesztőinek is szolgálatot tehetnek, 5., hogy irányadóul szolgálhatnának azok a pályaválasztásnál. Az iskolaszék felkérte előadót, hogy az előadottakat foglalja irásba s ez kinyomattatván Gerlóczy Gyula munkálatával együtt át fog tétetni a tanácshoz.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A nemzeti zenede** segélypénztár egyesülete ma délelőtt *Bartay* Ede elnöklete alatt tartott rendkivüli közgyülésében kimondván a feloszlást, összes vagyonát a nemzeti zenedei tanárok nyugdijintézetének adományozta s egy bizottságot küldött ki a vagyon átadására. Egyszersmind elhatároztatott, hogy a segélyegyesület nem tanártagjai eddig befizetett összegeiket kamat nélkül visszakapják. Ennek befejezte után a nemzeti zenede tartott rendkivüli közgyülést, melyen végleg megállapittatott a zenedei tanárok nyugdijszabálytervezete s az elnökség ennek a belügyminiszterhez jóváhagyás végett leendő felterjesztésével megbizatott. Ezzel az ülés véget ért.

— **A «Budapesti Erzsébetvárosi klub»** ma délután 3 órakor tartotta ez évi rendes *közgyülését.* Elnök Králik Ferencz megnyitván a közgyülést, előterjeszti jelentését, melyet tudomásul vesznek. A számadások felülvizsgálatára Garai Mór és dr. Roth Rezső küldettek ki. Hosszasabb vita fejlődött ki az alapszabályok módositásának kérdése felett. Végül elfogadták dr. Szabolcsi Izidor inditványát, hogy a módositandó alapszabályokat uj közgyülés elé terjeszsze. Következett a választás. Szavazatszedőkül kiküldettek: Batizfalvy István, Szabolcsi Izidor, Császár József, Freund Gábor és Glatz György. A győzelmes Kohn-Szabolcsi párt jelöltjeiként megválasztattak elnökül: dr. *Schmidt* György VII. kerületi orvos; választmányi tagokul: Danbek János, Deutsch Lipót, Endes György, Garai Mór, Glatz György, Grünwald Mór, dr. Kiss Emil, Kohn Gábor, Krkos Alajos, Schwipper Kelemen, dr. Weisz Izidor, Weiner Samu, Glöckner János, Mohrer Mór, Auerbach Mór, Cohner Károly, Jeszenszky Károly, Süveges Gyula, Deutsch Ignácz, Kohn Ignácz, Kohn Manó, Müller Adolf, Pollak Henrik, Schlesinger Miksa, Wirth Ferencz, Zahn Jakab, dr. Szabolcsi Izidor.

— **A «zenetanárok orsz. egyesülete»** ma d. e. tiz órakor tartotta volna meg évi rendes közgyülését az iparosok köre termében, ha a tagok határozatképes számban jelentek volna meg. *Ságh* József elnök konstatálván, hogy a jelenlevő egyesületi tagok száma csak 51-re rug, a közgyülés meg nem tartható. Az ujabb közgyülés három hét mulva (május 19-én) lesz meg az iparosok köre termében, a mikor a közgyülés — tekintet nélkül a jelenlevő egyesületi tagok számára — jogérvényesen határozni fog az egyesület ügyeiben.

— **A budapesti népoktatási kör** választmánya május 1-én, kedden d. u. 5 órakor a magy. tud. akadémia egyik kis termében ülést tart.

— **A «Soproni társaskör»** feloszlatását ellenző több tag május 5-én ½ 8 órakor este, a Szikszay vendéglőben az első emeleti külön teremben gyülést tart, melyre az érdekelteket meghivják.

A nőképző-egyesület közgyülése.

— ápr. 29.

Az országos nőképző egyesület zöldfa-utczai palotájában diszes női gyülekezet tanácskozott ma délelőtt. Az érdemekben gazdag egyesület tartotta évi közgyülését s buzgó tagjai rendkivül nagy számmal jelentek meg, hogy humánus törekvéseik eredményét megtudják. A közgyülésen *Veres* Pálné, szül. Beniczky Hermin asszony elnökölt, kinek lankadatlan buzgalma nagy virágzásra juttatá az egyesületet. A diszterem zöld asztalát előkelő hölgyközönség ülte körül, melynek soraiból kiemeljük gróf Teleky Sándorné alelnököt, Janis Józsefnét, az egyesület tanintézetének igazgatóját, Bikó Ernőnét, Baranyay gróf Beleznay Annát, Gönczy Pálnét, Tarnóczy Gusztávnét, Rudnay Józsefnét, Csiky Kálmánnét, Kralovánszky Istvánnét, Taby Istvánnét, Szatmáry Királyi Pálnét, Kotzó Pálnét, Thenke-Sárközy Erzsébetet, Rökk Ludmillát, Girókuty Ferencznét, Bihary Péternét, Dáni Nándornét és leányát, Karlovszky Zsigmondnét, Nagy Sándornét, Dusóczky Károlynét, Csávosy Bélánét, Benedikty Györgynét, Ösz Lajosnét, Lovassy Ferencznét, Jerney Józsefnét, Gruz Albertnét, Nagy Ignácznét, Szabó-Szentpály Jankát, Sréter Lászlónét, Szigety Gyulánét, Soós-Tisza Paulint, Tölgyessy Ferencznét, Hellebranth Jánosnét, Máday Izidornét, Darázsy Albertnét, Hammersberg Jenőnét, Wodianer Bélánét és Spuller Ferencznét.

Veres Pálné asszony nemes eszmékben gazdag beszéddel nyitotta meg a tanácskozást.

A lelkesen megéljenzett nagyhatásu beszéd után fel olvasták *Trefort* Ágost közoktatásügyi miniszter levelét melyben az egyesület tizenöt éves jubileuma alkalmából nagy elismeréssel nyilatkozik az elnökség, a választmány s a tagok önzetlen munkálkodásáról.

Végh Endre egyesületi jegyző bemutatta a választmány évi jelentését, mely a **Vámosi** Ilona kisasszony által előterjesztett pénztári adatokkal együtt örvendetes bizonysága e kiváló egyesületünk folytonos gyarapodásának.

Veres Pálné asszony fölolvasta a berlini «Lethe»-egyesület német levelet, mert arról értesiti az országos nőképző-egyesületet, hogy Németország női szövetkezetei kongresszust tartanak Boroszlóban, hol a magyar küldötteket is szivesen látják. A kongresszus tárgyai: a németországi nőegyesületek egybevonása, ez egyesületek hivatásának megbeszélése, az ápolónők nevelésének és a női védegyletek kérdése s a leányok tornázása. Az elnök fölszólitotta a közgyülés tagjait, hogy a ki érdeklődik a kongresszus iránt, az fáradjon el Boroszlóba s képviselje az egyesületet. De mivel a jelenvoltak közül senki sem vállalkozik e tisztre, abban állapodott meg a közgyülés, hogy annak idején táviratot intézzen az egyesület a boroszlói kongresszus elnökségéhez, szerencsét és sikert kivánva neki.

Ezzel letárgyalták a napirendet s az elnök fölkérte ama tagokat, kiknek inditványuk, javaslatuk van, hogy terjeszszék a közgyülés elé.

Szabó-Szentpály Janka asszony hosszu inditványt olvasott föl, mely azt ajánlotta, hogy az egyesület tanintézeteiben honositsák meg az iskolai takarékpénztárak rendszerét.

Ez inditvány heves vitát provokált s mindenekelőtt **Veres** Pálné asszony mutatta ki az ajánlott intézmény fölösleges voltát s utána az egyesület tanintézetének két tanára bizonyitgatta, hogy az iskolai takarékpénztáraknak sokkal több a káruk, mint a hasznuk.

Röck Szilárd, vendég engedelmet kérve a felszólalásra, kijelenté azt a nemes szándékát, hogy az egyesület alapitóinak sorába lép, mert részese akar lenni az egyesület humánus törekvéseinek, melyeket végtől fogva figyelemmel kisér. Egyuttal inditványozta, hogy a takarékpénztárak kérdésének tárgyalását bizzák a választmányra.

A közgyülés éljenzéssel fogadta Röck Szilárd ajánlatát s inditványát s aztán megkezdte a tisztujitást.

A szavazólapok összegyüjtésére O'Donell grófnőt, Szatmáry-Királyi Pálnét, Baranyai gróf Beleznay Annát és Jerney Józsefnét kérte meg az elnök.

A szavazatok összeszámolása után konstatálták, hogy a közgyülés a régi tisztviselőket választotta meg ujra egyhangulag s csak a választmány névsorát toldotta meg Juszt Imréné és O'Donell grófné neveivel, a tiszteleti tagok közé pedig fölvette Röck Szilárdot.

Az elnöklő urhölgy rövid zárbeszéde után elszéledett a gyülekezet.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A tiszaeszlári esethez.** *Krakkóból* ma szenzácziós tartalmu sürgönyt kaptunk. A krakkói «*Reforma*» a városban nagy feltünést keltő hirt jelent. Az ottani kórházban egy koldus zsidó-asszonyt operáltak, ki kórágyában *fontos vallomásokat* tett, melyek a tiszaeszlári pörhöz kiváló érdekességü adatokat szolgáltatnak. E zsidó-asszony, ugyanis a legutóbb elfogott koldus zsidónak a gyilkosság közvetlen tettességével vádolt Wolfner Hermannak társaságában mult év április elsején ott volt Tiszaeszláron. A koldus zsidót *két* zsidó-asszony társaságában látták az emlitett nap az eszlári zsinagóga környékén. Wolfnert a gyanusitottak közül legutoljára sikerült elfogni, társnői azonban mindeddig kikerülték az elfogatást.

— **Egy igérvény.** Emlitettük mai számunkban, hogy *Kohn* Saroltának, a «Merkur» üzlet elfogott tulajdonosának ügyében meglepő fordulat állott be. Kiderült, hogy *Probst*, ki a bankárné ellen panaszt tett, félrevezette a törvényszéket, még pedig egy *Bachstein* nevü zugirász tanácsára, ki tanuként akart szerepelni a pörben. Az esteli órákban azt sürgönyzi bécsi tudósitónk, hogy a panaszos *Probstot* és *Bachsteint letartóztatták* de *Finket* a harmadik csalót nem foghatták meg, mert nem birt ráakadni a rendőrség.

HÁZASSÁG.

— **Greguss** Imre tehetséges fiatal képiró, e napokban jegyezte el a bájos és kedves *Reök* Ilona k. a.-t, néhai Reök István leányát, Munkácsy Mihály hirneves müvészünk unokahugát.

GYÁSZROVAT.

Pósch Józsefné szül. Kalmár Petronella, Pósch Gyulának; az országos bank központi osztálya főnökének édes anyja, f. hó 25-dikén Rozsnyón elhunyt. A családi gyászjelentés következőleg hangzik: Pósch József Gyula mint férj maga s gyermekei: Petronella, férje Justh János, Emma, férje Pazár Miklós, Gyula, nejével született Horváth Ilona, Dezső, nejével született Madarász Lujza, és menye özv. Pósch Józsefné született Stech Lujzával, valamint számos unokái, testvérei s rokonai nevében is megszomorodott szivvel jelenti a legjobb nő, anya, nagyanya, anyós, testvér és rokonnak Pósch Józsefné szül. Kalmár Petronellának f. év április 25-én, élete 57-ik, boldog házasságának 44-ik évében, agyszélhüdésben történt gyászos kimultát.

Berlin, április 29. (Az «Egyetértés» távirata.) *Schulze-Delitzsch* Hermann, a hirneves nemzetgazdász, az önsegély elvének apostola, Lassale iskolájának ellenese, ma meghalt.

(*Schulze-Delitzsch* Hermann, a munkások érdekeinek oly buzgó védője, született 1808. aug. 29-én Delitzschben, hol atyja polgármester volt. Gimnáziumi tanulmányait Lipcsében végezte és ugyanott hallgatta az egyetemen a jogot. Tanulmányait Halléban fejezte be, majd 1830-ban a naumburgi törvényszéknél nyert alkalmazást mint jegyző. Nyolcz év mulva a berlini kamaratörvényszék birája lett, de 1841-ben visszatért szülővárosába mint békebiró. Itt ismerkedett meg először a kisiparosok helyzetével és szükségeivel és annyira megnyerte a közbizalmat, hogy az 1846-ban és 1847-ben kitört drágaság-forradalmat egymaga letudta csillapitani. 1848-ban a delitzschi választókerület képviselője volt a berlini nemzetgyülésen, hol a munkásosztály szükségei ügyében müködött bizottság elnökévé neveztetett ki. Több mint 1600 ide vonatkozó kérvény megvizsgálása csak megerősitette őt abban a véleményében, hogy sem a czégmonopoliumra való visszatérés, sem az akkori szoczialista vezetők theoriái nem fognak segiteni a munkások bajain; az egyedüli eszköz: emelni a kisipart, a fönnálló társadalmi alapok megóvásával és a forgalom minden akadályát elháritva, tőke-szerzés és társulás által javitandó a munkások helyzete. A reakczió és a nemzetgyülés feloszlatása csakhamar gátat vetettek Schulze-Delitzsch törekvéseinek. Először csak szülővárosába alakithatott társulatot a czipészek közt; a társulat összevásárolta a szükséges nyersanyagot és a tagok közt gyári áron szétosztotta. Az eredmény sikeres volt, de Schulze-Delitschet további müködésében megakadályozta, hogy az 1849-iki második országgyülésre képviselői mandátumot vállalt. Az országgyülés feloszlatása után lázitás czime alatt vádat emeltek ellene, mint a ki 1848-ban résztvett az adót megtagadó határozatban. 1850-ben fölmentették. Ekkor birói minőségében Wreschen poseni városba helyeztette át magát. A miniszterium azonban annyira üldözte őt, hogy lemondott és visszatért szülővárosába Delitschbe, hol ismét folytatta tevékenységét a munkásosztály érdekében, a közgazdasági önsegély alapján. Buzgó tevékenysége Delitschben és számos más helyen társulatokat alakitott nyers anyagok, fogyasztási czikkek stb. beszerzése czéljából, ezenkivül népbankok alapját vetette meg, melyek a tagoknak olcsó hitelt nyujtottak. E bankok csakhamar rendkivül felvirágoztak, ugy hogy szélesebb körökből is bocsátottaŏ rendelkezésökre forgalmi anyagot. Schulze-Delitsch 1863-ig 2000 társulatot alapitott, melyek közül 1000 önképzőtársaság, 1000 betegsegélyző egyesület, 100 fogyasztó egyesület, 550 előlegező és hitelegyesület, 200 nyers anyag bevásárló társulat és 50 együttes gyártásra alakult kör volt. 1861-ben 188 előlegező egyesület összesen 16.876,009 tallér hitelt nyitott tagjainak, jóllehet az egyesületek saját vagyona csak 906,613 tallér volt. Schulze-Delitzsch nagy irodalmi tevékenységet is fejtett ki rendszere érdekében. A német elő-

legező egyesületek 1859-iki weimari első közgyülésén központi irodát alapitott, mely a vidéki egyesületekkel folytonos érintkezésben állott. 1859-ben ismét politikai térre lépett, részt vevén a német «Nationalverein» megalakitásában, mint a 12 bizottsági tag egyike. 1861-ben Berlin egyik kerületének képviselőjelett. Két év mulva elkeseredett harczot vivott Lassale állami segélyt kivánó produktiv asszocziácziói ellen. Lassale ellen könyvet is irt: «Die Abschaffung des geschäftlichen Risicos durch Herrn Lassale.» (1866.) Schulze-Delitzsch számára barátai és tisztelői 50,000 tallér tiszteletdijat adtak össze, mely tőkét azonban az önzetlen ember alapitványul ajánlott föl azok számára, kik a munka és köz let terén kitünnek. Schulze-Delitzsch működése mindenha maradandó nyomokat hagy az ipartörténetben. A kisiparosok legnagyobb jóltevőjüket vesztették el benne, mert a népbankok és iparegyesületek európaszerte az ő rendszere alapján alakultak.

A hivatalos lap április 28-iki számából.

Kitüntetés. Ő felsége dr. *Kein* Adolf medgyesi ügyvédnek, a közügyek előmozditása körül szerzett érdemei elismeréseül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Kinevezések. Ő felsége *birákká*: a budapesti törvényszékhez: nagytóti *Apáthy* Lászlót, Déva város polgármesterét, a marosvásárhelyi törvényszékhez pedig: *Szőcs* Akos marosvásárhelyi alügyészt; *járásbirákká*: a hevesi járásbirósághoz: *Gergely* Sándor gyöngyösi járásbirósági albirót, a kékesi járásbirósághoz: *Tódorffi* Domokos szamos-ujvári járásbirósági albirót, és a brassói járásbirósághoz: *Skita* Mihály győri járásbirósági albirót, továbbá *albirákká*: a budapesti IV—X. kerületi büntető-járásbirósághoz: *Richter* Antal budapesti törvényszéki jegyzőt, a budapesti I—III. kerületi járásbirósághoz: *Mattyasovszky* Miklós budapesti kereskedelmi és váltó-törvényszéki jegyzőt, a bajai járásbirósághoz: dr. *Devich* László ottani járásbirósági aljegyzőt, a német-ujvári járásbirósághoz: *Szalay* Imre szombathelyi törvényszéki aljegyzőt, és a nagyszentmiklósi jbirósághoz: *Buocz* Béla köz- és váltó-ügyvédet, végül alügyészszé a kaposvári ügyészséghez: *Perczel* Akos ottani jbirósági albirót, *albirákká*: a debreczeni aljbirósághoz: *Bay* Gábor ottani törvényszéki jegyzőt, a nagysomkuti járásbiróságkoz: *Németh* János beszterczei törvényszéki aljegyzőt, végre a billéti járásbirósághoz: *Zsiros* Kálmán zsombolyai járásbirósági aljegyzőt nevezte ki.

Ő felsége *Andrássy* Gyula balassa-gyarmati kir. törvényszéki birónak saját kérelmére a kecskeméti kir. törvényszékhez, és dr. *Wetzel* Gyula budapesti I—III. kerületi kir. járásbirósági albirónak ugyancsak saját kérelmére a budapesti VIII—X. kerületi kir. járásbirósághoz leendő áthelyezését megengedte, *Szopó* János körmöczbányai kir. járásbirósági albirónak a hajdu-böszörményi, és *Illés* Antal muraszombati kir. járásbirósági albirónak a körmendi kir. járásbirósághoz, saját kérelmükre leendő áthelyezésüket megengedte, az igazságügyminiszter ifj. *Sárkány* József, és dr. *Jancsó* György budapesti kir. itélőtáblai segédfogalmazókat azon kir. itélő táblához fogalmaz kká; *Olsavszky* Lajos budapesti kir. itélőtáblai, dr. Vaisz-féle ösztöndijas, és dr. *Moder* Tibor budapesti kir. itélőtáblai joggyakornokokat pedig ugyancsak a bpesti kir. itélőtáblához segédfogalmazókká, *Demetrovics* Miklós budapesti kir. itélőtáblai járulnokot ugyanoda irnokká nevezte ki. A pénzügyminiszter, *Romanics* Jánost, a zágrábi kir. pénzügyigazgatóság I. oszt. titkárát, II. oszt. pénzügyi tanácsossá és eszéki kir. adófelügyelővé nevezte ki. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. királyi miniszter, jágocsi *Péterffy* István pozsonyi közgazdasági előadót a pozsonyi, valamint a soproni kereskedelmi és iparkamara területére nézve Pozsony székhelylyel ipari felügyelővé nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Gál* Sarolta petrozseni állami elemi iskolai munkatanitónőt jelen állásában végleg megerősitette. A fiumei magyar királyi tengerészeti hatóság, a kereskedelmi tengerészethez: *Chersich* Jánost Chersóból, *Kilvain* Ferenczet *Buccariból*, *Merlato* Gyulát Fiuméból, *Sverljuga* Mátyást Portoréból hajókapitányokká; *Fodor* Zoltánt Téglásról, *Riesenberger* Raimondot Nagy-Szöllősről és *Vecarich* Antalt Podobucjéból hajóhadnagyokká, a marosvásárhelyi kir. főügyész, *Sylvester* Károly 24-ik honvéd-zászlóaljbeli igazolványnyal ellátott törzs-őrmestert, a kézdivásárhelyi kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Névváltoztatás. *Grätzmacher* Adolf nagykörösi illetőségü ugyanottani lakos «Szigeti»-re átváltoztatta nevét belügyminiszteriumi engedélylyel.

Vásár. A földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Háromszékmegye területéhez tartozó Kézdi-Vásárhely városban, a f. évi május hó 14-re eső országos vásár ez évben kivételesen ugyanazon hó 7-én tartassék meg.

Alapszabály-megerősités. A székely-keresztúri komló-egylet alapszabályait, a földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter a megerősitő záradékkal ellátta. Az «eperjesi társaskör» az «eperjesi társadalmi egylettel» közgyülési határozat folytán történt egyesülés következtében feloszlott. A nádasdi olvasókör alapszabályai, a Debeljács községben alakult «Polgári kör» alapszabályai, a csik-szépvizi székely olvasóegylet alapszabályai, a budapesti autonom orthodox izraelita Chewra-Kadischa czimü egylet alapszabályai a belügyminisztérium által a bemutatási záradékkal elláttattak.

TÁVIRATOK.

Milanó, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «Perzeveranza» müncheni tudósitója arról értesül, hogy a német császár az idén ismét az osztrák-magyar uralkodó vendége lesz és pedig Gasteinban. Ferencz József császár Vilmos császár uralkodásának jubileumja alkalmával fogja a látogatást viszonozni. Berlinben ez alkalommal a «Perzeveranza» szerint más uralkodók is fognak időzni.

Róma, április 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A kormánypárti «Dirittó» nagyon helyteleniti Cadornának a «Deutsche Revue»-hez a hármas szövetség tárgyában intézett levelét és azt mondja, hogy Cadornának e lépése hátrányára válik a kormány akcziójának.

Róma, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Itt az a hir van elterjedve, hogy a kormány teljesen felhagyott az amnesztia tervével.

Berlin, ápr. 29. Alaptalan a hirlapoknak ama jelentése, hogy *Majbach* közmunkaügyi miniszter lemondásra készül.

Páris, április 29. A «*Soleil*» Hervétől vezérczikket közöl, melyben kijelenti, hogy ő kárhoztatta leginkább, hogy az orleansi herczegek Francziaország romlása küszöbén tétlenül maradnak, de Chambord gróf tétlensége, ki egyedül volna képes a cselekvésre, még méltóbb a gáncsolásra. Chambord grófot Francziaország szomoru helyzetéért nagyobb felelősség terheli, mint az orleansi herczegeket.

Páris, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az osztrák-magyar és a franczia kormány képviselője tegnap itt egyezményt irtak alá, mely szerint a Francziaország és Ausztria-Magyarország közt fennálló legtöbb kedvezményi szerződés 1884-iki február végeig meghosszabbittatott.

London, ápr. 29. Az «Observer» jelentése szerint az egyiptomi angol hadsereg főhadparancsnokává Alison helyébe Stephensont nevezték ki.

Varsó, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Zyrardovban, kongresszusi Lengyelország egyik gyári városában *8000 munkás strikeol jelenleg.* A strikeot német munkások kezdték. A szünetelő vászongyár tulajdonosai, a Hille és Dietrich czég, rendszabályokat kért a munkások ellen. Varsóból oda utazott rögtön a kormányzó helyettese a főügyészszel s katonaságot rendelt ki, a zavargó munkások megfékezésére. A vizsgálatot meginditották és nyolcz agitátort befogtak. Tegnap este oda csődültek a fogház elé az elfogottak nejei, gyermekei s mivel senkit sem bocsátottak a börtönbe, a gyermekek hajigálni kezdték a fogház kapuját. A rendőrség s utóbb a katonaság is közbelépett. Az asszonyok eltávoztak, de a gyermekek tovább is dobálták kövekkel az épületet. A katonaság *rálőtt a gyermekekre s egy 13 és egy 14 éves fiut megölt, kilencz kisebb gyermeket* (köztük négy leányt) *pedig sulyosan megsebesitett.* A munkásokat mód nélkül elkeseríté a vérengzés. Beállitottak a kormányzó helyetteséhez s megkérdezték tőle, hogy kinek a rendeletére lőtték agyon a gyermekeket, mikor a czár megtiltotta, hogy a védtelen népre lövöldözzenek. *Medem* tábornok, a kormányzó-helyettes azt felelte, hogy ne támadjanak, akkor nem fognak lőni a katonák. «Miért dobálták a fogházat?» — tevé hozzá izgatottan. *Munkások*: Ott nem mi voltunk, hanem apró gyermekek. — *Medem*: «Az mindegy, azok a ti gyermekeitek voltak s ti küldöttétek őket oda! Különben a czár sohasem parancsolta meg, hogy lázadó munkások ellen ne fogjon fegyvert a katonaság.» *Munkások:* «A mult évben, mikor Varsóban zsidóhajszok voltak, megtiltotta a czár a lövöldözést.» *Medem*: «Az egészen más volt?» *Munkások:* «Tehát a zsidóüldözés megengedett dolog, de ha mi gazdáink igazságtalansága miatt fellázadunk, akkor rakásra gyilkolnak bennünket.» Másnap falragaszok voltak a vászongyár kapuin, melyek azt tudatták a munkásokkal, hogy a gyárosok elfogadták föltételeiket s a strike idejére is kifizetik napi béröket. De már ekkor késő volt. A kiontott vér s a kozákok provokácziója felbőszitette a munkásokat. Az agitátorok arra biztatták őket, hogy még nagyobb bért követeljenek. Tegnap este megtámadták a munkások a gyárt, szétrombolták a viztartót s mintegy 6000 rubelnyi kárt okoztak.

Pétervár, ápr. 21. Hivatalosan jelentik, hogy *Hintov* plotzki fölszentelt püspök mohilevi érsekké és valamennyi oroszországi róm. kath. egyház metropolitájává, nemkülönben a róm. kath. papság kollégiumának elnökévé és *Popel* kalischi püspök varsói érsekké neveztetett ki. Kineveztek még azonkivül több püspököt is, továbbá *Davidov* londoni követségi tanácsost japáni követté, *Popov* marseillei főkonzult pekingi követté, és *Cantacuzeno* herczeget a bécsi nagykövetség titkárát londoni nagykövetségi tanácsossá.

Varsó, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hire jár, hogy *Apuchtin,* a megpofozott egyetemi kurátor nem marad tovább Varsóban. Most még nem akarja őt máshova küldeni az orosz kormány, nehogy áthelyezését elégtételnek vegyék a lengyelek. Az egyetemi tanács befejezte már a vizsgálatot ama tanulók ellen, kik *Zukoviczczal* szolidaritást vállaltak. Harminczat közülök izgatónak bélyegeztek s valamennyi az orosz egyetemről kizártak; tizenötöt egy esztendőre zártak ki; a többieket, kik *Zukovicz* eljárását helyeselték, azzal büntették meg, hogy ebben az é vben nem tehetnek semmiféle vizsgát.

Varsó, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A koronázás előtt meg fogják parancsolni az idevaló bérkocsisoknak, hogy mindnyáján orosz öltözetet viseljenek.

Belgrád, ápr. 29. *Natália* királynő *Bécsbe* fog utazni, hová csütörtökön érkezik meg. A királyné Bécsben egy hétig fog tartózkodni.

Kairó, ápr. 29. A hivatalos lap *Egyitom uj alkotmányát* közli.

KÖZGAZDASÁG.

Belgrád, ápr. 29. (O. É.) Amilhau vasuti vezérigazgató Nischbe utazik, hogy a nisch-uranjai vasutvonal épitési munkálatait meginditsa. A vasutvonal nyomjelzése a kormánynyal egyetértőleg már végleg megállapittatott, valamint az összes idevonatkozó más kérdés is tisztába van hozva.

Bécs, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Értéktőzsde.** Magasabb külföldi, nevezetesen párisi jegyzésekre az irány szilárd, hozzájárult ehhez a kedvező magyar pénzügyi kimutatás is, nevezetesen mindkét hitelrészvény és a járadékok élénken keresettek. *Jegyzetek*: Osztrák hitelrészvény 310.20, *magyar hitelbank* 306, angol-osztrák bank 115.36, unio bank 109.20, elbavölgyi vasut 278, osztrák-magyar államvaspálya 334.30, déli vasut 147.75, tramway 224.50, májusi járadék 78.62½, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.57½, tartományi bank 131.25. Zárlat után: Osztrák hitelrészvény 309.50, *magyar 4%-os aranyjáradék* 89.52½.

Bécs, ápr. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Gabnatőzsde,** *Buza,* tavaszra a nagy kinálat következtében gyengült. 8000 mm. 10.18 adatott; végül 10.16 inkább mint kötlevél. *Buza* őszre 10.30, *tengeri* május—juniusra 6.90 köttetett. A többi változatlan.

Páris, ápr. 29. (Esti terménytőzsde) *Buza* folyó hóra 25.40 frk (=12 frt 74), májusra 25.75 frk (=12.23 frt), májustól 4 hóra 26.40 frk (=12.54 frt), julius—augusztusra 26.75 frk (=12.71 frt). — *Liszt* (9 márkás) folyó hóra 56.60 (=16 frt 91 kr.), májusra 56.75 frk (=16 frt 96), májustól 4 hóra 57.75 frk (=17.26 frt), julius—augusztusra 58.80 frk (=17.56 frt). *Olaj* folyó hóra 98 (=46.55 frt), májusra 97 (=46.08 frt), májustól 4 hóra 90.50 (=42 frt 99 kr.), utolsó 4 hóra 78.50 frk (=37 frt 29 kr.) — *Szesz* folyó hóra 48¼ frk (=24.96 frt) májusra 49 frk (=25 frt 86 kr.), májustól 4 hóra 49.75 frk (= 26 frt 73 kr), utolsó 4 hóra 50¼ frk (= 26 frt — kr). Átszámitási árfolyam 100 frank vista = 47.50. Szállitásidij Budapestről 8.27 frk (= 3.93 frt). Bécsből 7.87 frk (= 3.74 frt.)

Newyork, ápr. 28. (Kabel sürgöny.) *Petroleum* Newyorkban 7⅞, petroleum Philadelphiában 7¾. *Liszt* 4.25, Piros őszi *buza* helyben 122¼ (= 11 frt 11 kr.), áprilisra 120⅝ (= 10.96 frt), májusra 120¾ (= 10.97 frt), juniusra 122⅞ (= 11.16 frt) 100 kilogrammonkint. *Tengeri* 68. Gabonaszállitási dij imperial quarterenkint Eszakamerikából az angol kikötőkbe vagy az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 1—. (= 0.27 frt 100 kilónkint).

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Közlekedési eszközök beszerzése a magyar államvasutak részére.** A magyar államvasutak kocsi állományát, ha a szükséges összegek megszavaztatnak, tekintettel az idén megnyitandó ujvidék-zimonyi vasutra s a pasua-mitroviczi szárnyvonalra, továbbá a jövő évben kiépitendő budapest-szőnyi vasutra valamint a szőny-brucki vasutnak ezzel kapcsolatban levő átvételénél s végre tekintettel a folyton emelkedő forgalomra a legközelebbi 3—4 év alatt mintegy 200 mozdonynyal és 3000 teherkocsival szándékozzák fölemelni. E felemeléssel azokat a költségeket akarják kikerülni, melyeket a folytonos kocsikölcsönzés felemészt. A beszerzés költségeinek törlesztését évek sorára ugy akarják felosztani, hogy az évi kiadási többlet alig rugna magasabb összegre annál, melyet most a kölcsönzésért kell fizetni. Mindeme forgalmi eszközök Magyarországban szereztetnének be, a magyar államvasutak gépgyára évenkint 50—60 mozdony készitésével bizatnék meg. Hogy a mozdonyok beszerzése mily szükséges, bizonyitja az is, hogy a magyar államvasutak egy mozdonya tavaly 25,000 kilométernyi utat tett, noha az átlagos utnak csak 20,000 kilométert szabad tennie, különben a mozdony további igénybevétele a gép nagy hátrányára történik. A gépek beszerzése azért is szükséges, mert ilyeneket kölcsön venni nem lehet, s a gyakori forgalmi fennakadást is csak a mozdonyok szaporitásával lehet elkerülni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az első magyar üveggyár-részvénytársaság** ma délelőtt *Pucher* József elnöklete alatt rendes évi közgyülést tartott, melyen az igazgatóság jelenté, hogy a vállalatt a lefolyt üzleti évben mint a forgalom ugy az elért nyereségben is jóval fölülmulta az előző évek eredményét, mert mig 1880-ban az évi forgalom 217,154 frt 99 kr, 1881-ben 221,662 frt 37 krt tett, addig a lefolyt évben 234,644 frt 47 krra rugott, mely összeg után a tiszta nyereség 15,159 frt 63 kr, melyből az alapszabályok szerinti jutalékok levonása s a tartaléktőke dotácziója után, továbbá az 1881-dik évről áthozott 352 forint 43 krajczár hozzávonása mellett a közgyülés rendelkezésére marad 12,593 forint 85 kr. Ebből az összegből az igazgatóság inditványára s a közgyülés határozata folytán minden egyes részvényre **60** frt osztalék fizettetik, a fenmaradó 593 frt 85 kr. pedig a jövő évi számlára iratik át. Miután a közgyülés ugy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta, elhatározta, hogy a részvénytőkének felemelése végett 100 darab 500 frtos uj részvény bocsáttassék ki. A kibocsátás foganatositásával az igazgatóság bizatott meg. Végül az igazgatóságba *Pucher* József, *Kern* István, *Szumrák* Ernő ujból, a felügyelő-bizottságba *Jónás* Ignácz, *Reichard* S. ujból és *Hirsch* Mór mint uj tag megválasztatván, a közgyülés véget ért.

** **A budapesti előlegező részvénytársaság** ma délelőtt tartotta rendes közgyülését *Zaitschek* Alajos elnöklete alatt. Az előterjesztett üzleti jelentésből kitünik, hogy az üzleti forgalom az előző évhez képest jelentékenyen csökkent. Az 1882. év deczember 31-én meglévő értéktárgyak álladéka összesen 112,680 frtot tett, mig 1881. év végével 134,818 frt volt, mi 22,138 frt apadást mutat fel. A veszteség- és nyereség-számla 1882. évre 13871 frt 89 kr. kamat bevételt mutat, az 1881. évi 17322 frt 27 krral szemben, azaz 3450 frt 38 kr. kevesebbet. A hitelezők részére kifizetett kamat 1882. évben 5320 frt 48 krt tesz, mig 1881. évben e czimen 7631 frt 46 kr. fizettetett ki. A leltár-értékből, mely az 1881. év deczember 31. zármérlegben 1440 frttal vétetett fel, most a veszteség- és nyereség-számlán 10%, azaz 140 frt leirásba hozatott. Az általános üzleti költségek a lefolyt évben 6113 frt 17 krra rugtak, mig 1881. évben 7221 frt 63 kr. kiadás volt, azaz 1108 frt 46 krral kevesebb. Az összes pénztári forgalom 1882. évben 459,893 frt 23 kr. volt, és pedig az 1881. deczember végével fenmaradt 4531 frt 74 kr. egyenleggel együtt: a bevétel 231,696 frt 32 kr., a kiadás 228,196 frt 91 kr. 1882. deczember végével készpénz volt 3499 frt 41 kr. A leltár, mely 1881. decz. végével 1440 frttal vétetett fel a zármérlegbe, most csak 1300 frttal van felvéve. A zálogtárgyakra adott kölcsönálladék 1882. decz. végével 112,680 frtot tett. Zálogok után kintálló kamatkövetelés 1882. decz. végével 1800 frtot tett. Erczpénzkészlet 99 frt 55 kr. volt. A teljesen befizetett részvénytőke 20,000 frt. 1882. évi decz. 31-én a hitelezők összes követelése 95,184 frt 48 kr. Fel nem vett árverési fölöslegek 360 frt 40 kr. A tartalékalap mult évi állapota 1564 frt 64 kr. 1882. év deczember haváról még 4 frt 50 kr. bélyegilleték fizetendő. Az 1882. évre eső tiszta jövedelem 2264 frt 94 kr., melynek felosztása tekintetében az igazgatóság azt inditványozta, hogy 2000 frt, azaz 10 százalék a részvényeseknek fizettessék. A felügyelő bizottság jelentése is felolvastatván, ugy ez, mint az igazgatóság jelentése tudomásul vétetett, a felmentvény megadatott s a tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági inditvány határozattá emeltetett. Miután a felügyelő bizottságba *Braun* Ignácz, *Décsy* Lajos és *Heller* Gyula rendes, valamint dr. *Fotis* Vilmos póttagul megválasztattak, a közgyülés véget ért.

** **A koritniczai viz és fürdő-részvénytársaság** ma délelőtt 10 órakor tartotta rendes évi közgyülését *Huszár* Károly elnöklete alatt. A jegyzőkönyv vezetésével *Tasnádi* Gyula pénztárnok, a jegyzőkönyv hitelesitésével *Huszár* István és *Rácz* Pál bizattak meg. Az igazgatósági jelentésből kitünik, hogy az 1882-ik évben 838 vendég látogatta meg e gyógyfürdőt. A mult közgyülés által szépitési czélokra megszavazott 1300 frtból 1000 frt az üvegpavillonnak kioszkká való átalakitására forditattott. A «Zsófia»-forrás fölé emelendő pavillon épitése 700 frtba került, mely összeg a fentebbi összeg maradékából, egy hangverseny bevételéből és az igazgatóság- és a felügyelő bizottság által odaadományozott tiszteletdijából gyült össze. Ay 1882-ik évi tiszta jövedelem tesz 4466 forint 49 krajczárt; ebből az alapszabályok 32. és 34. §§-ai szerint 5% vagyis 223.32 frt, a tartalékalapra esik; 5% vagyis 223.32 frt az igazgatóságnak, 4% vagyis 178.66 frt a felügyelő bizottságnak, 1% vagyis 44.66 frt a pénztárnoknak jár tiszteletdij fejében s végre a szelvények után fizetendő bélyegilleték 29.33 frtot tesz. Az igazgatóság inditványozza, hogy a fenmaradó 3767 frt 20 krból 800 frt vonassék le a tartalékalapra, mert a haszonbéri szerződés nemsokára lejárván, annak 11. pontja szerint a bérlők beruházási eszközei megváltandók lesznek. Az ezután fenmaradó 2933.20 frtnyi összegből a 419 drb srelvény **7** frtjával váltassék be, 34 frt 20 kr. pedig a folyó év számlájára vétessék át. A közgyülés ezen inditványokat elfogadta és ugy az igazgatóságnak valamint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. Elnök bejelenti, hogy *Szentiványi* József első igazgató, ki mindig a helyszinén működik, sokoldalu elfoglaltsága miatt e tisztségről lemondott és azt levélben tudatta az igazgatósággal. Elnök inditványára a közgyülés határozatilag kimondta, hogy Szentiványi fölkéressék, hogy e tisztet továbbra is legalább megbizatásának lejártáig — 1884. év végeig tartsa meg. A tizenkét évre szóló haszonbéri szerződés 1884. év deczember hó 31-én járván le a mindenhai haszonbérlőnek az előző év deczember hó 31-ig nyilatkoznia kell, vajjon továbbra is megakarja-e tartani a fürdőt, avagy nem. Elnök egy általa készitett javaslatot terjeszt elé, melyben elvben ki van fejtve, hogy a bérbeadás jövőben mily módon és mily feltételek mellett lenne legczélszerübb; kimondja egyuttal azt is, hogy már most volna egy bizottság kinevezendő, mely e tárgygyal behatóbban foglalkozzék. Az e tárgy fölött felmerült hosszabb vitában *Gelléri* Szabó János részéről hangsulyoztatott, hogy a mostani haszonbérlő nyilatkozatának beérkezése előtt e dologban határozni nem lehet. Dr. *Siklóssy* Károly mostani haszonbérlő ezután kijelentette, hogy a közgyülés vegye irásbeli jelentésnek a határozott szóbeli nyilatkozatát, hogy ő többé nem reflektál a haszonbérletre. Erre a közgyülés elhatározta, hogy egy szükebb körü teljhatalommal ellátott bizottságot választ, mely a közgyülés előzetes jóváhagyásával a haszonbérlet módja és feltételei iránt határozhasson, illetve a netalán található haszonbérlővel a szerződési feltételeket és módozatokat megállapithassa. E bizottságba választattak: *Huszár* István, Gelléri *Szabó* János, dr. *Matuska* Péter és *Keszlerfy* János. Több tárgy nem lévén, a közgyülés véget ért.

** **Fizetésképtelenségek.** A budapesti hitelezői védegylet tudatja, hogy *Perlusz* Sándor Váczon fizetéseit megszüntette. — A bécsi «Kreditoren-Verein» következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést; *Smilovics* Sarolta Beregszászon, Lauer Anna Bécsben, Bullo M. kézmüárukereskedő Capo d-Istriában, Ebert Vilmos vegyesárukereskedő Bécsben, Kornmehl Figdor kereskedő Tarnovban, Klein József fiai kereskedők Belgrádban.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Április 29. —

Értéktőzsde.

— Vasárnapi forgalom. —

A mai tőzsde vasárnapi forgalom szilárd irány mellett meglehetősen üzletlen maradt. Osztrák hitelrészvények 309.40 és 310.50 közt váltakoztak, magyar hitelbank 306·75 és 306·25 közt ingadozott, magyar 4 százalékos aranyjáradék 89.77½—89.60, magyar papirjáradék 87.80—87.85.

12 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 309.50—309.60, magyar hitelbank 306.25—306.50, magyar 4%-os aranyjáradék 89.65—89.67½, magyar papirjáradék 87.77½—87.80.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Az erdészet érdekében.** A földmiv., ipar és keresk. miniszter Pestmegye közig. bizottságához intézett rendeletében a megye területén fekvő s az állam közvetlen felügyelete alá helyezett erdők kiterjedettségének megállapitása végett meghagyta, hogy az ily erdők kimutatását, az erdőbirtokosoknak ez irányban észrevételeik meghallgatása mellett 30 nap alatt készitse el, a netalán a birtokosság által tett észrevételek jogosultságát a kir. adófelügyelő által a helyszinén vizsgáltassa meg és a vizsgálat alapján állapitsa meg azon pénzösszegeket, melyekkel az erdőbirtokosok az erdők kezelési költségeihez hozzájárulni s a megyepénztárba előleges részletekben beszolgáltatni tartoznak. Végül elvárja a miniszter, hogy ezen költségek beszedése iránti intézkedések haladéktalanul megtörténjenek és hogy a szükséges két erdőtiszti állomás betöltessék.

NAPIREND: Április 30-án.

Naptár: Hétfő. — Római kath.: Ker. nap. S. Katalin. — Prot.: Kerény. Eutróp. — Görög-orosz: (április 18.) Husvéthétfő. — Zsidó: (niz. 23.) Mathuzalem. — Nap kél 4 ó. 57 p., nyug. 7 ó. 9 p. — Hold kél 1 ó. 2 regg., nyug. 11 ó. 20 p. d. e. — Utolsó negyed 8 ó. 19 p. reggel.

Horvát miniszter fogad d. e. 10 d. u. 2 ó.

A csángó-magyar egyesület közgyülése d. u. 4 órakor az uj városháza nagy termeben.

A magyar tud. akadémia összes ülése d. u. 5 órakor. Értekezik: Kozma Ferencz.

A magyar mérnök- és épitész-egylet mü- és középitési szakosztályának ülése este ½7 órakor.

Az orsz. magyar gazdasági egyesület választmányi ülése d. u. 4 órakor a Köztelken.

A fővárosi gazdasági és pénzügyi bizottság ülése d. e. 9 órakor a régi városháza tanácstermében.

Mükiállitás a képzőmüvészeti társulat sugárúti mücsarnokában d. e. 9-től d. u. 6-ig. Belépti dij 50 kr.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.

Üvegfestészeti kiállitás Kratzmann Ede müteremben (a füvészkert mellett) látható egész nap díj nélkül.

Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4.

Muzeumban: term. rajz és népismetár d. e. 9— d. u. 1.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1.

Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár d. u. 2—7.

Állatkert nyitva egész nap.

Császárfürdőbe hajó indul óránkint.

Margitszigetre hajó indul óránkint.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csávolszky Lajos.**

NYILT-TÉR.

HÜRSCH ÁGOSTON
irodáját május hó 1-én
Thonetudvarba, (dunaoldal I. emelet,
helyezi át. 652

Rosner H. ur (ezelőtt Wurm-udvar, most Harris-bazár III. lépcső I. em. 43.) mai napon tyuk szemeim s benőtt körmeim eltávolitását kitünően s fájdalom nélkül teljesitette, miért mindenkinek ajánlhatom.
Budapest, ápr. 28. 1883. 6528.
B. Laffert Antal s. k.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, április 30-án.

FEDÓRA.

Dráma 4 felv. Irta Victorien Sardou.

Személyek:

Ipanof Lorisz	Nagy I.
De Siriex	Bercsényi
Grets	Egressy
Rouvel	Mihályfi
Tsilef	Szigeti I.
Dr. Loreck	Gyenes
Dr. Müller	Molnár
Borof	Körösmezei
Desiré	Hetényi
Szohub Prokop	Tóth
Dimitri	Adorján B.
Cziril	Pintér
Iván rendőr	Faludy
Lasinszky	Császár
Bazil	Sántha
Romazof Fedóra	Helvey L.
Szokaref Olga	Lendvayné
De Tournis-né	Györgyné
Ockar bárónė	Békessy I.
Marka	Császárné

Kezdete 7 órakor.

Holnap, május 1-én.

A bűvös vadász.

Regényes opera 4 felv. Zenéjét szerzette Weber K. Mária.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, április 30-án.

BLAHA LUIZA asszony mint vendég.

A MILIMÁRI.

100 aranynyal jutalmazott eredeti népszinmű dalokkal 4 felv. Irta Almási Tihamér.

Személyek:

Boros Pál	Tihanyi
Rébi, felesége	Pártenyiné
Ferencz, fiok	Vidor
Sajtár Mihály	Horváth
Jóska, fia	Szabó
Vera	Blaha L. assz
Özv. Koresákné	Klárné
Tini } leányai	Munkácsyné
Fini } leányai	Rákosi Szidi
Viola } jogászok	Andorfi
Szeles } jogászok	Karikás
Fehér } jogászok	Hatvani
Herschel Móricz	Kassai
Vandrák kárpitos	Komáromi J.
Janó, mindenes	Ujvári
Sorsl, pinczér	Pintér
Zsuzsi, cseléd	Béni Irma
Rendőrbiztos	Kovács I.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, május 1-én.

A bukovinai magyarok hazatelepitésének költségeire. A nemzeti szinház tagjainak közremüködésével.

BLAHA LUIZA asszony min vendég.

A peleskei nótárius.

Eredeti bohózat 3 szakaszban Irta Gaál József.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, április 30-án.

ULTIMO.

Vigjáték 5 felv. Irta Moser G

Kezdete 7 órakor.

IDŐJÁRÁS április 29. regg. 7 órakor

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	49.0	K 3	+ 12.7	—	●
Beszterce	—	—	—	—	
Besztercebánya	52.1	DK 1	+ 7.1	—	●
Budapest	46.9	K 2	+ 9.3	5	●
Csáktornya	46.6	D 1	+ 10.5	—	●
Debreczen	50.8	EK 3	+ 9.2	—	●
Eger	51.8	EK 1	+ 7.6	—	●
Eszék	—	—	—	—	
Fiume	47.9	K 1	+ 12.1	3	●
Késmárk	51.9	D 3	+ 7.8	—	●
Keszthely	48.0	DK 4	+ 11.6	n	●
Kolozsvár	52.0	◎	+ 9.2	—	●
Magyar-Óvár	48.6	K 1	+ 9.7	—	●
Mármaros-Sziget	52.0	K 2	+ 7.6	—	●
Nagy-Enyed	52.3	EK 1	+ 12.0	—	◐
Nagy-Szeben	50.6	D 4	+ 11.3	—	●
Nagyvárad	—	—	—	—	
Orsova	54.3	K 3	+ 12.0	3	●
Pancsova	48.4	D 4	+ 13.2	—	●
Selmeczbánya	50.8	K 4	+ 5.8	6	●
Sopron	—	K 1	+ 11.1	1	●
Szatmár-Németi	50.2	K 3	+ 9.7	2	●
Szeged	—	—	—	—	
Sepsi-Szt-György	55.0	EK 2	+ 10.0	—	●
Szolnok	49.8	NY 2	+ 10.4	5	●
Temesvár	50.5	DK 1	+ 14.0	—	●
Trencsén	49.6	◎	+ 9.8	7	●
Ungvár	51.2	EK 4	+ 5.8	—	◐
Zágráb	—	D 2	+ 11.6	n	●
Bécs	47.8	K 3	+ 9.0	—	◐
Bregenz	46.4	E 1	+ 13.2	—	●
Lesina	47.8	K 5	+ 14.0	5	●
Pola	47.2	K 5	+ 11.6	10	●
Prága	51.0	K 3	+ 9.9	—	●

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (745—746) az Alpesek tájáról kiterjed a kontinens nagy részére (760). Délnyugaton erősebb szelekkel az idő borus, esőkkel, nagyobbodott hőmérséklettel; északkeleten változó felhőzetü, csendesebb.

Hazánkban: Többnyire keleties részben déli, mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet nagyobb, a légnyomás mindenütt, föleg nyugaton kisebb lett. — Az időjárás napos-derüsből borusra változott; helyenkint esőkkel; többnyire kisebb mennyiségben. Az e hó 27-ikén előre jelzett idő változó jellegével végződik s borult jelleget öltve jövőre kisebbedő meleg mellett, esőkkel lesz.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Általában kisebbedő hőmérséklet, szelesebb, borus időt várhatni, esőkkel.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA

Sorsolási naptár 1883. május havára.

Huzás napja	Sorsjegyek	Főnyeremény	Legkisebb nyeremény	Kifizetés napja
1	Osztrák hitelintézeti sorsjegy 1858-ból	150,000 frt o. é.	200 frt	november 2.
1	**Keglevich gróf-féle sorsjegy 1847-ből**	10,000 frt p. p.	10 frt p. p.	augusztus 1.
1	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy (nyereményhuzás)	100,000 frt o. é.	50 frt	május 4.
1	« « « (törlesztési huzás)	—	12 frt	május 4.
1	1860-iki állami sorsjegy (nyerőszámok huzása)	300,000 frt o. é.	600 frt	augusztus 1.
1	Amsterdami iparpalotaisorsjegy (nyerőszámok huzása)	5,000 hollandi frt	17 hol. frt.	május 1.
1	Bajor 4%-os sorsjegy (nyerőszámok huzása)	175,000 déln. frt	175 déln. frt	junius 1.
1	Belga 3%-os községi hitelsorsjegy	15,000 frank	100 frank	október 1.
1	Bukaresti sorsjegy 1869-ből	50,000 «	20 «	szeptemb. 5.
1	Finnországi sorsjegy 1868-ból	30,000 tallér	12 tallér	augusztus 1.
1	Genua város sorsjegye 1869-ből	80,000 lira	165 lira	augusztus 1.
1	Görög nemzeti bank nyeremény kölcsöne	70,000 frank	1000 frank	junius 15.
1	Lüttich város 3%-os sorsjegye	5,500 «	125 «	augusztus 1.
1	Neuchatel város sorsjegye 1857-ből	15,000 «	12 «	augusztus 1.
1	Reggio 3½%-os sorsjegye 1870-ből	25,000 «	120 «	szeptemb. 1.
1	Svéd sorsjegy 1860-ból	5,000 tallér	13 tallér	november 2.
1	Seine-departement 4%-os sorsjegye	100,000 frank	225 frank	julius 1.
2	Lajbach város sorsjegye 1879-ből	20,000 frt o. é.	30 frt	november 2.
5	Crédit Foncier 3%-os sorsjegye 1879-ből	2 à 100,000 frank	1000 frank	junius 1.
5	Páris város 4%-os sorsjegye 1875-ből	100,000 frank	500 «	május 25
7	Antwerpen 3%-os sorsjegye 1859-ből	25,000 «	125 «	augusztus 1.
10	« 3%-os « 1882-ből	100,000 «	100 «	junius 10.
10	Páris 4%-os sorsjegye 1876-ból	100,000 «	1000 «	május 25.
15	**Tiszaszabályozási 4%-os sorsjegy 1880-ból**	100,000 frt o. é.	112 frt	augusztus 15.
15	Antwerpen 3%-os sorsjegye 1874-ből	25,000 frank	100 frank	junius 15.
15	Brüssel 3%-os sorsjegye 1867-ből	12,500 «	115 «	julius 2.
15	Freiburg kanton sorsj. (nyerőszámok huzása)	20,000 «	19 «	augusztus 15.
15	Lüttich 3%-os sorsj. 1868-ból	25,000 «	100 «	augusztus 1.
15	« 3%-os « 1874-ből	10,000 «	100 «	junius 1.
20	Barletta sorsj. 1870-ből (nyeremény-huzás)	20,000 arany lira	50 lira	novemb. 20.
20	« « 1870-ből (törlesztési huzás)	—	100 lira	novemb. 20.
20	Brüssel 3%-os sorsjegy 1874-ből	30,000 frank	125 frank	1884. május 1
31	Badeni sorsjegy 1845-ből (sorszámok huzása)	Nyerőszámok huzása junius 30-án		

MÁR MÁJUS 1-ÉN
lesz huzása az
OSZTRÁK
VÖRÖSKERSZT-SORSJEGYEKNEK.
Főnyeremény 100,000 forint.
évenkint 3 huzással, eladom csak 15, hónaponkénti 1 frtos részletfizetésre.
Azonnal az első részlet befizetése után *a sorsjegy a vevő tulajdonát képezi,* s ezzel már a legközelebbi huzásnál minden nyereményre egyedül ő játszik.
LŐRY J.,
bankház
6480
Budapesten, Hatvani-utcza 17. sz.

HERBSTER KÁROLY
gépész
Budapest, Károly-körút (országut) 3. sz. Huszár-féle ház.
ajánlja eredeti amerikai **Weeler és Wilson** egyenes tükkel első szám háziihasználatra és szabóknak, 6-os szám ozipészeknek, 7 és 10-es szám szabóknak-
Továbbá
Uj SINGER-varrógépek
disz raktárát, elegáns kiállitás, **kerék állvány, métermérték öngombolyitó,** zárszekrénynyel.
36 forinttól felfelé
Mint gépész figyelmeztetem a t. cz. iparosokat, hogy mindegyik nálam vásárolt varrógép általam szabályoztatik, ugy hogy sok évi használat után is használhatóságát el nem veszti, miért is egykori javitgatás költségei megtakarithatók
1126

Wiese és Társa
pénzszekrény-gyárosok
BÉCSBEN—PRÁGÁBAN.
Raktár: BÉCS, II., Untere Donaustrasse 25.
Gyár: BÉCS, II., Pappenheimgasse 58.
FIÓK: BUDAPESTEN,
Sugár-út, Foncier-palota. 6251

NEOSCHIL ALAJOS
Budapesten, váczi-utcza 27. szám. alatt.
Orthopädiai gépek és készülékek gyára. Specialista **anatomiai müIábak és ruganyos kötőszerek** készitésében. Mindennemü **szülészi müszerek** s **gummiáruk, pneumatikus készülékek raktára,** Waldenburg és Tobold szerint javitva: **Dr. Kelemen** által; ugyszintén mindennemü **kötőanyagok, uti gummi** eszközök. Árlapok bérmentve. 6441

Titkos betegségek
miden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit
Dr. PÁPAY
koronás arany érdemkeresztes tiszteletbeli megyei főorvos.
Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 6309
Rendel 9—5-ig délután este 7—8-ig levélileg is.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen legöregebb és legismertebb rendelési intézet, a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható. 6484
Dr Leitner
40 év óta fennálló rendelési-intézetében,
Budapesten, dob-utcza 18. sz. titkos-betegségek, önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—9-ig, 1—5-ig. s este 7—10-ig.

6498
Ritka alkalmi vétel
BUTOR
legnagyobb részben uraságoktól, étterem, hálószoba, uri és ülőszoba berendezések. Továbbá egyes szalon garniturák különféle szövetekből, könyvszekrények, iroasztalok, ottománok, consolok és Drumeaux, tükrök, öltöző-tükrök, szalonasztalok, visitasztalok, divánok, sok egyszerü szekrény, ágyak mosdó, éjjeli szekrények, stb. azonnali készpénz fizetés mellett rendkivül olcsó áron adatnak el.
Sárkány bizományi csarnokában
butor- és teljes berendezésekre
Budapesten, Gizellatér 3. sz. I, em. a Deák Ferencz-utcza sarkán.

E rovatban *minden szó* beiktatása *2 krba* kerül, hirdetések után, melyek a hirdető félnek külön lakczimével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdij fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozodásokra is pontosan válaszolunk ha a válaszra szükséges postabélyeg beküldetik.

Ismeretség hiányában, komoly házassági ajánlat! Egy 26 éves kereszty. gyógyszerész, kinek vidéki nagyobb városban jó jövőnek néző nagyforgalmu gyógyszertára van, nőül óhajt venni egy csinos, házias nevelésben is részesült leányt, kinek 17000—19000 frt készpénz hozománya van. Hozománya rövid idő alatt nevére visszairatik. — Teljes czim tudatával arczképet küld. Komoly ajánlatok arczképpel «N. K. gyógyszerész» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2924

Eladás.

B.-Füreden a savanyuviz közelében 6 holdas szöllő, emeletes épülettel melléképületekkel eladandó 6000 frt ért. A vevő a kiadóhivatalban jelentkezhetik. 2769

Pestmegyében egy 209 holdas birtok csinos lakházzal, gazdasági épületek és felszereléssel együtt 23000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2624

Biharmegyében, Sarkad vasuti állomástól fél órányira egy 460 holdas (à 1100 négyszög öl) tagositott kitünő talajú birtok, gazdasági épületekkel eladó. A feltételek megtudhatók a kiadóhivatalban. 2557

Somogymegyében Balaton-Tür község határában a vasuttól és a Balatontól egy órányira egy 1000 holdas birtok eladó uri lakházzal és elegendő gazdasági épületekkel együtt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2503

Borbély- és fodrász üzlet a belvárosban, igen élénk, nagy forgalmu helyen, családi viszonyok folytán sürgősen eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3741

A Gellérthegyen, egy kisebb villa, kis szöllő és gyümölcsössel, butorzattal s több villatelek eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 3770

Eladó egy gőzmalom igen jó karban lévő 12 ló erőre, két pár kövel, buzatisztitó géppel, igen jutányos áron egy nagy vidéki városban. Bővebben a kiadóhivatalban. 3769

Nográdmegyében, Balassa-Gyarmattól egy órányira egy 460 holdas birtok lakházzal és gazdasági épülettel együtt 30,000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2657

Szabolcs megye Gyüre községében, mintegy 450 holdból álló birtok, mely nagy részben szántó- és kaszálóföldből áll, a kis-várdi állomástól 1 óra járásnyira 30,000 forintért eladó. — Nevezett birtokban megterem minden nemü termény; dohány-termésre kitünő. Egészen vizármentes. 3745

Egy 8 lóerejü gőzgép használt ugyan, de azért jó karban van egy 8 ló erejü gőzcséplővel együtt 1800 frtért eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3712

Egy 8 lóerejü használt, de jó karban lévő gőzmozgony, cséplőgép- stb. minden hozzátartozósággal ellátott garnitura 2000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3740

Trafik, első rendü, Budapest legnagyobb és legszebb utczájában, melyben bélyeg nélkül is 70—80 frt a naponkinti bevétel, április végén átadandó, közvetitők kizárvák. Vállalkozók sziveskedjenek ebbeli szándékukat B. B. jegy alatt a kiadóhivatallal tudatni. 3721

Gegen Monatlicher Ratenzahlungen werden elegante Herren und Damen-Kleider wie auch Wäsche billigst verkauft. Briefliche Anfragen mit Retour Marke sind unter Chiffre «Szolid 100» an die Exp. des Blattes zu richten. 2940

Szép bolti állványok és eladó-asztalok eladók. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2931

Vétel.

Könyvvásárlás. Egyes müveket, kisebb-nagyobb könyvtárakat legjobb árakon vásárol Nádor Kálmán Budapest Károly-körut 8. Helybeli lakczimeket, legczélszerübb levelezőlapon tudatni; vidéki nagyobb könyvtárak megtekintését személyesen eszközlöm. 2932

Egy 30—40 ezer forint értékü birtok, mely Szabolcs, Szatmár, Bihar, déli Zemplén és Abauj vagy Borsod és Hevesmegyében fekszik, megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3716

Abauj, Torna vagy Borsod megyében megvétel végett kerestetik egy kisebb birtok 15 ezer forint értékig, mely árvizmentes és jó talaju legyen. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2530

Egy 8—10 lóerejü gőzgép 2 kövü malom berendezéssel megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 3726

Egy mozdony cséplőgéppel együtt, mely használt, de még jó muukaképes állapotban van, kerestetik megvétel végett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3719

20000 frtig kerestetik egy fővárosi ház megvétel végett. Ajánlatok «főváros» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3731

Malomállvány, egyes vagy kettős, jó karban, erős szerkezettel 42" kövel vagy enélkül megvételre kerestetik. Bővebben a kiadóhivatalnál. 2918

Egy 8 lóerejü gőzmozgony cséplőgéppel együtt megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal. 3765

Egy két kövü, még jó állapotban lévő malomszerkezet megvétel végett kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3756

Nógrád, Somogy vagy Borsód megyében kerestetik egy 300—400 holdas kitünő talaju földbirtok megvételre, szép lakházzal és gazdasági épületekkel. Ajánlatok «Vétel» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3677

Pest, Hont, Nógrád vagy Hevesmegyében kerestetik egy 40,000 frtos birtok, mely egy kisebb 15,000 frtos birtokért elcserélendő volna ráfizetés mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2508

Alkalmazást nyer

Egy ügyes és tapasztalt vinczellér azonnal alkalmazást nyerhet. Fizetés teljes ellátás és 15 frt havonta. Bővebbet a kiadóhivatal. 3737

Egy igen jó és értelmes főzőnő pusztára 9 frt havi fizetésért azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3777

Egy jó családból való nő, ki a háztartás vezetését önállólag vinni képes, dolgozni tud. gyermekek irányában vonzalommal viseltetik, sütni, főzni, vasalni, varrni jól tud, vidékre alkalmazást nyer. Kik németül helyesen beszélnek és fogalmaznak, előnyben részesülnek, fizetés: teljes ellátás, lakás és 120 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3744

Egy keresztény vallásu és jó családból való fiu vidéki dohány nagy tőzsdével összekötött füszer és vegyeskereskedésbe azonnal felvételt talál. Bővebbet a kiadóhivatalba. 3758

Füszerkereskedő-segéd jó detalista, ki huzamosabb ideig, ugy a vidéken mint a fővárosban müködött azonnal alkalmazást nyer. Hol? megmondja a kiadóhivatal. Ajánlatok csakis arckép s a bizonyitványok másolata mellékelése mellett vétetnek figyelembe. 2947

Bonne. Egy magyarul nem tudó franczia leány, 5 éves leányka mellé alkalmazást nyer vidékre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3781

Egy fiatal ember, ki a magyar és német levelezést ugy a magyar nyelvbeni könyvvezetést tökéletesen érti és ki ily minőségben már valamely nagybani füszerkereskedésben alkalmazva volt és a ki egyuttal neha mint utazó is használható, egy vidéki nagyobb üzletben alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3782

Kerestetik egy 16—18 éves tiszta német ajku leány gyermekek mellé, ki egyuttal a szobaleányi teendőket is végezni képes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3724

Egy 300□ öles házi kertnek gondos kezelésére kerestetik egy egészséges, nőtlen és jó magaviseletü kertészlegény, — ki egyszersmind a ház körüli teendőket is hajlandó volna végezni. Bővebbet a kiadóhivatal. 3727

Kerestetik egy tisztessés fiatal leány, gyermekek mellé játszótársul, magyarul és németül jól beszéljen és a háztartásban is némileg segédkezet nyujtson. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3742

Kerestetik vidékre egy gazdasszony, ki főzni és vasalni tud és némileg a külgazdaság vezetését is érti. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3752

Egy vidéki vas- és füszerkereskedésben egy iskolákat végzett tanoncz felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3757

Tanonczul felvétetik egy, legalább 2 gymn. vagy reál-osztályt jó sikerrel végzett fiu egy vidéki jó hirü nagy vas- és füszerkereskedésben. Bővebbet a kiadóhivatal. 3768

Vidékre 3 kis leány mellé kerestetik egy izr. bonne, ki a magyar és német nyelvet érti, kézimunkákban és ruhavarrásban ügyes. Bővebbet a kiadóhivatal. 3774

Egy tisztességes szakácsné, ki már nagyobb úri házaknál alkalmazásban volt, azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3767

Alkalmazást keres

Egy 15 éves négy gymnasiumi osztályt végzett fiatal ember helybeli füszerkereskedésben mint tanoncz alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3776

Egy ügyes és szorgalmas szobaleány jó bizonyitványokkal alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3771

Egy tapasztalt gazdatiszt, ki e téren 20 év óta müködik, szerény feltételek mellett állást keres. Ajánlatok kéretnek kiadóhivatalban. 2891

Egy tapasztalt mü- és diszkertész, ki hosszu éveken át nagy uraságoknál alkalmazásban volt, mit kitünő bizonyitványokkal igazolhat, mint ilyen alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3766

Egy karmester, ki több hangszeren játszani tud, és szinházaknál is már alkalmazva volt, nagyobb városban létező nemzeti zenekarhoz, mint ilyen alkalmaztatni óhajt. Bövobbet a kiadóhivatalban. 3759

Egy nagyobb uri házhoz szakmáját tökéletesen értő szakácsné, alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3697

Egy 20 éves, fiatal özvegynő, ki minden nemü házidolgokat ért, kézimunkákban, fehérnemü varrásban igen ügyes, egy családhoz, mint házikisasszony alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3762

Egy fiatal csinos gazdasszony magányos öreg urhoz alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3664

Egy erőteljes és becsületes férfi, ki mint városi adóvegrehajtó több éveken át müködött, magyarul és németül jól tud, képességéhez mérten bármely alkalmazást elfogad. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3755

Egy 3 gimnaziumi osztályt végzett tanuló, ki magyarul, németül és tótul beszél, füszerkereskedésben mint tanoncz alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3750

Egy erőteljes és becsületes férfi, ki 12 év óta uraságoknál szolgálatban volt és kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, mint háziszolga, portás vagy házmester alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3736

Fehérnemü- és ruhavarrásban igen ügyes varrónő foglalkozást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3708

Egy izr. leány, ki a polgári iskolát végezte, magyarul és németül jól beszél, valamint a háztartás vezetésében is jártas, mint bonne alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3729

Egy budai vinczellér képezdét végzett fiatal ember, kinek elméleti és gyakorlati ismeretei vannak a szőllészet, borászat és gyümölcsészet terén jártassága van, mint szőllő és pinczekezelő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatal. 3660

Egy genfi születésü 18 éves franczia leány, ki némileg már magyarul is tud, mint bonne alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3725

Egy már 10 év óta müködő szakácsné jó bizonyitványokkal alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3692

Egy középkoru nő, ki igen jól tud főzni mint szakácsné alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3691

Egy igen jó bizonyitványokkal biró szobaleány alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3687

Egy közép koru ki a 36 éves ép egészséges nő, külső és belső gazdálkodásban kitünően jártas, magyarul, németül és románul beszél, olvas és ir, anyanyelve a magyar, keres egy jó önnáló urnál gazdaszonyi helyet. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3715

Egy 16 éves fiatal leány, ki a házidolgokat és bármely kézimunkát tökéletesen ért, tisztességes házhoz gyermekek mellé játszótársul ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3696

2 gymnáziumi osztályt végzett 13 éves fiu, egy füszerkereskedésben mint tanoncz alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3732

Egy tisztességes, jelenleg is nagy uri háznál lévő kitünő jó főzőnő hasonló alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3739

Egy özvegy nő, ki nagy uri házakban, mint szakácsné alkalmazva volt, hasonló alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3730

Egy egészséges és erőteljes nős, de gyermektelen gazdatiszt, ki már 28 évig mint ilyen kitünő sikerrel müködött, a marha és lótenyésztésben különösen igen jártas, beszél magyarul, németül es tótul, szerény igények mellett hasonló alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3702

Jó bizonyitványokkal ellátott erőteljes nő, ki már eddig is mint gazdasszony müködött, hasonló vagy szakácsnői alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3698

Egy kitünő bizonyitványokkal biró, uri házaknál már szolgálatban volt szakácsné alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3707

Egy kisasszony, ki magyarul, németül és franczíául beszél, a kézimunkákban és házi teendőkben ügyes, mint bonne vagy házikisasszony alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3673

Lakás és bérlet.

Kerestetik május 15-ére 2 szoba, esetleg szoba előszobával, butorozva vagy butor nélkül Belváros vagy Lipótvárosban. Ajánlatok «Állandó lakás» alatt a kiadóhivatalba. 2930

A belvárosban, egy csinos hónapos szoba kiadó május 1-ére. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3761

Kerestetik egy nyaraló, mely esetleg télen is lakható volna a fővárosban, a városliget táján, vagy máshol a vámsorompókon belől, mely öt—hat szobából, cselédeknek való helyiségekből állna smelyhez kert, négy lóra való istálló, kocsiszin is tartoznék. Ajánlatok «Lakás» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3747

Nyári lakásnak két 3—3 szoba, konyha, padlás, kamra, az egyik lakáshoz istálló vagy esetleg az egész 6 szobából álló lakás május 1-sőtől kiadó.— Budapesttől egy óra távolság helyben dunafürdő hegyes vidék. Hol? bővebbet a kiadóhivatalnál. 2800

Nyári lakást 3—4 szobával és mellékhelyiségekkel a városmajor-utczában, egészen külön udvarral, kuttal és vizvezetékkel, butorral vagy a nélkül, julius, esetleg augusztus 1-től október 31-ig ki lenne hajlandó olcsón átvenni? Bővebbet a kiadóhivatal. 3775

Egy uri lakház, 5 szoba, fürdő-szoba, konyha, kamra, istálló, kocsiszinnel, nemes gyümölcsfák és tóval biró 2 holdas kerttel együtt a fővárostól egy órányira fekvő falun azonnal bérbeadandó. A hegyes, egészséges vidék, valamint Budapesttel naponta társaskocsi összeköttetés alkalmassá teszi ép úgy a nyári, mint az évi lakásra. Értesitést ád Konkoly József ügyvéd, Budapest, ujvilág-utcza 25. sz. a. Közvetitők nem dijaztatnak. 2936

Teljes ellátást külön szobával keres két fiatal hivatalnok tisztességes családnál. A fizetésre nézve a körülményekhez képest fognak egyezni. Ajánlatok «Egyetértés 100» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3778

Oktatás.

Kerestetik egy nevelő igen kedvező feltételek mellett, ki a magyar, német és franczia nyelvet folyékonyan beszéli és zongorázni tud. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3779

Egy okl. tanitó, ki a rendes tantárgyakon kivül a német nyelvet, rajzot és zongorát alaposan tanitani képes, mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 3773

Nevelőnő kerestetik vidékre, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli és zongorázni jól tud. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3682

Kerestetik kedvező feltételek mellett 16 éves leányhoz egy müvelt nevelőnő, ki az angol nyelvben és zongorában kitünő jártassággal bir. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3661

Egy izr. okl. tanitónő, ki magyarul és németül jól és szépen beszél, a franczia és zongorában pedig kezdetleges oktatást adhat, mint nevelőnő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3764

Egy izralita nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet jól beszéli és zongorában gyakorolt, vidékre alkalmazást nyer. Bővebben a kiadóhivatalban. 3763

Egy külföldi nő, tánczban és zongorában leczkéket óhajt adni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3748

Egy róm. kath. okl. tanitónő, ki 3 éven át mint segédtanitónő már müködött kézimunkákban és a háztartás vezetésében igen jártas, nevelőnői alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3706

Egy idősebb gyakorolt nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet egyformán beszéli, a zongorát alaposan érti, rajzban ügyes, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3760

Egy nevelőnő szül. franczia, ki azonban németül igen szépen és jól beszél, kézimunkákban is ügyes és zongorában kezdőket képes tanitani, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3734

Egy izraelita nevelőnő, ki magyarul, németül és franczíául jól beszél, szépen zongorázik, vidékre 2 leányka mellé azonnal alkalmazást nyer. Fizetés 400 frt és teljes ellátás. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3683

Vidékre egy németajku nevelőnő kerestetik 10 éves leányka mellé, a rendes tantárgyakon kivül a franczia nyelvet, zongorajátékot és kézimunkát alaposan tanitani képes. Fizetés teljes ellátás és 300 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3695

Egy okl. tanitónő, ki a magyar, német és franczia nyelvet szóban es irásban tökéletesen birja, az angol nyelvet is némileg beszéli, zongorában alapos oktatást adhat, a rajzban és festészetben jártas, a kézimunkákban pedig ügyes és gyakorolt, mint nevelő valamely keresztény háznál alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3780

Egy ref. okl. tanitónő, szerény feltételek mellett, mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3772

Egy nevelő, ki a gymnasiumi és reál tantárgyakon kivül a német és franczia nyelvet is tanitni képes, zongorázni jól tud, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3738

Egy okl. tanitó, ki a rendes tantárgyakon kivül a rajzban és zongorában alaposan tanitani képes, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal. 3709

3 gyermekhez vidékre egy nevelőnő kerestetik, ki a magyar, német és franczia nyelvet jól beszéli, zongorázni tud és a kezi munkákban ügyes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3754

Egy kath. theologus, kitünő bizonyitványokkal, ki a reál- és gimnáziumi tantárgyakban alapos oktatást adhat, a magyar, német és latin nyelvet beszéli, jól zongorázik, a franczia- és hegedüben pedig kezdőket tanithat, mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3751

Kerestetik egy 12 éves leány mellé nevelőnő, ki képes legyen tökéletesen német, franczia nyelvben, zongorában kézimunkákban és elemi tantárgyakban tanitani, teljes ellátáson kivül 250 frt évi fizetés mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2525

Egy müvelt német nevelőnő, ki a franczia nyelv és zongorajátékban alaposan oktathat, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3684

Egy szül. német vagy franczia nevelőnő, ki zongorázni jól tud, alkalmazást nyer vidékre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3688

Különféle.

Pénzelőlegek. Arany, ezüst, ékszerek, továbbá állampapirok, sorsjegyekre, azonkivül betéti és kir. zálogjegyekre (melyek esetleg a kölcsön megnagyobbitása czéljából ki is váltatnak) a lehető legmagasabb kölcsönök előnyös feltételek és legnagyobb biztonság mellett kaphatók. — Nagyobb összegek különösen olcsón. Megmaradt aranynemüek, órák, különösen nagy kövü brilant fülbevalók és gyürük tulhalmozódás végett rendkivül olcsón kaphatók. — Vidéki megbizások pontosan eszközöltetnek a Réthy-fele ékszer-zálog-kölcsön és aranyárú üzletben, hatvani-utcza 13. szám, iroda az udvaron jobbra. 2914

A «HOLGYEK LAPJA»

az **egyedüli** hetenkint megjelenő szépirodalmi és divatlap; minden száma párisi divatképekkel és értékes mellékletekkel jelen meg. Előfizetési ára évnegyedre 3 frt; félévre 6 frt; egész évre 12 frt. Előfizethetni bármely hónap elejétől kezdve. Szerkesztő és kiadó Milassin Vilmos, kinél ezenkivül megrendelhető a

„SZÉPIRODALMI CSARNOK"

regény-folyóirat mindkét folyama; mindkettő hetenkint jelen meg négy ives füzetekben s bérmentve küldetik meg.

A **„Szépirodalmi Csarnok" rendes folyama** a világirodalom leg ujabb regényeit közli, előfizetési ár azok részére kik a lapot is tartják egész évre 7 frt (idegeneknek 9 frt); évnegyedre 13 füzetre 1 frt 75 kr (idegeneknek 2 frt 50 kr)

A **„Szépirodalmi Csarnok" rendkivüli folyama** legnagyobb részben classicus regényeket közöl, előfizetési ár azok részére kik a lapot is tartják egész évre 52 füzetre 6 frt (idegeneknek 8 frt); évnegyedre 13 füzetre 1 frt 50 kr (idegeneknek 2 frt 50 kr):

A világ legolcsóbb s legérdekesebb regényei

I. csoport:

70% árleszállitással.

		Bolti ára	Most
1. **A legujabb botrány** Strettontól	3 kötet	frt 3.—	frt 1.—
2. **Egy rosz asszony** Badéretől és			
3. **Renée kisasszony** egybekötve	1	1.20	—.50
4. **Montretout grófnő** Tissottól	3	2.40	1.—
5. **Az abbé** Jaimetől	2	.60	—.50
6. **A gonosz fiu** Jaimetől	2	1.60	—.50
7. **Haggard Józsua leánya** Braddontól	3	3.—	1.—
8. **Lethrington Lord**	2	2.—	—.50
9. **A szörnyeteg** Mortiertől	2	2.—	—.50
10. **A titokteljes nő** Racottól	2	2.—	—.70
11. **A Mauréze-család** Crevilletől	1	1.—	—.40
12. **A Marignan-örökség** Sauniéretől	1	1.—	—.40

A ki ezen tizenkét kitünő szép regényt együtt rendeli meg, a fenti 22 kötetet 20 frt 80 kr. bolti ár helyett **5 frt 50 krért** *kapja.*

II. csoport:

Montépin Xavér regényei:

50% árleszállitással.

		Bolti ára	Most
1. **Szerelem ő fensége**	9 kötet	frt 7.20	frt 4.50
2. **A creolnő leányai**	8	6.40	3.20
3. **A rochevillei büntény**	4	3.20	1.60
4. **A 13-dik számu bérkocsis**	7	5.60	2.80
5. **A őrültek orvosa**	8	6.40	3.20

A ki ezen világhirü szép öt regényt együtt rendeli meg, a fenti 36 kötetet 28 frt 30 kr. bolti ár helyett **11 frtért** *kapja.*

Ezenkivül még vagy hetvenféle érdekes regény világhirü szerzőktől kapható itt. A lap és regénycsarnokokból mutatvány füzetek s könyvekből részletes árjegyzéket bárkinek is szivesen dijtalanul küldök:

Millassin Vilmos

Budapest, Szervitatér 8. szerkesztőkiadó. 6483

Tiszt. közönség!

Tudomásomra jutott, hogy **Schwarz Adolf** nevü **fiam**, minden megbizás nélkül, nevemben követeléseimet behajtja és adósságokat csinál.

Nevezett **fiammal minden összeköttetést megszakitván**, felkérem a tisztelt közönséget, miszerint saját jól felfogott érdekéből, neki követeléseimet lefizetni, avagy kölcsönt adni tartózkodjanak, — **magamról eleve is minden szavatosságot elháritván.**

Szolnokon, 1883. április 24.

Schwarz Manó szabó.

6516

Chocolat Lejet

6109

Legjobb készitmény. Kapható minden füszerkereskedésben.

Butorok FRANKL B. Butorok

butorgyáros

Első-Budapesti-Butor-Bazár *tulajdonosa*

Deák-Ferencz-utcza 7. szám alatt. I. emeleten

Uj tavaszi árjegyzéke:

Fabutorok

1 pár 1 ajtaju szekrény	frt. 32—35	ig.
1 « 2 « «	« 42—60	ig.
1 « 2 « fin. faragott	« 65—85	ig.
1 « noszollya	24—30	ig.
1 « « mag. feltétellel	« 35—50	ig.
1 « « finom faragott	« 60—80	ig.
1 darab éjjeli szekrény	« 8—12	ig.
1 « mosdó »	« 12—20	ig.
1 « iróasztal	« 15—60	ig.
1 « diszasztal	« 15—50	ig.
1 « Credencz	« 25—50	ig.
1 « ugyanaz zárt szekrénynyel	» 60—150	ig.

Üllő-butorok

1 jutte garnitura	frt 80—120	ig.
1 ripsz »	» 100—150	ig.
1 selyem »	» 160—200	ig.
1 crepp »	» 150—190	ig.
1 atlasz »6243	» 250—350	ig.
1 diván »	» 30— 50	ig.
1 ottomán »	» 35— 75	ig.

Tükrők

1 fakeretü fali tükör	12— 40	ig.
1 ugyanaz oszlopos	25—100	ig.
1 aranykeretü	10— 30	ig.
1 feketekeretü	50—150	ig.

Léczezett háló szoba berendezések dió és tölgyfából ugymint teljes ebédlőszoba berendezések frt 200—800-ig. *Képes Butor Album* nálam 2 frtért kapható, és butorvevőknek ezen 2 frtot visszatéritem. Vidéki megrendelések 20 % előleggel ellátva pontosan teljesitem. Csomagolás 4%.

Butorok Butorok

Cs. és kir. szab. a maga nemében egyetlen hatásu (nem méreg! de csakis rágó állatoknak halálos)

patkány- és egér-irtószer,

Egy bádog doboz ára **1 forint, 6 doboz ára 5 forint o. é.**

Valódi minden rovartirtószer.

Egyenesen behozott (importált) vegyészileg tiszta növénykészitmény, biztos hatásu alkatrészekből álló teljesen méregmentes, elismerve mint a **poloskák, molyok, svábbogarak, csótánybogarak (Russenkäfer), hangyák, bolhák,** stb gyökeres kiirtására. — **Ára egy doboznak 1 frt o. é.** Számos megrendeléseket vár

Reiss B. R.

magyar kir. szabad. vegyészeti termények gyára,

BUDAPEST, VII., király-utcza 47. sz. I. emelet 7. szám

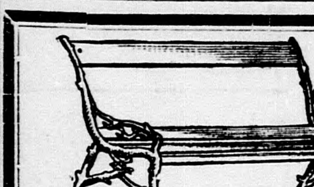

Ausztria első cs. k. sz.

Vasbutor-gyár August Kitschelt,s

Érben

cs. kir, udvari szállitók, Bécs város szállitói 6351

RAKTAR:

Bécs, I., Kärntnerstr. 46. *(Heinrichs-hof).*

kerti butor, kerti sátor, tolószékek, ágyak, ágybetétek, mosdó-asztalok, szökőkutakhoz való czinköntvényalakok

Képes árjegyzékek inyyen és bérmentve.

HIRDETMÉNY.

A folyó évi **május hó 6, 8, 10, 13 és 14-ik napjain Budapesten tartandó nagy lóversenyekhez** május 4-től 13-ig **rendkivüli mérsékelt áru II. osztályu menetjegyek** fognak az alább felsorolt vasutállomásokról kiadatni, melyen három szelvény is lesz, és ezek a versenytéren levő kis tribün és az ehhez tartozó sétatérnek 3 alkalommal való használatára jogositanak.

☞ **E jegyek (1 frtosak) a versenytéren 4 frt felülfizetéssel az I. osztályu helyre ki is cserélhetők.** ☜

Ezen II. oszt. Budapestre és vissza szóló jegyek a következő állomásokon és következő árakon fognak kiadatni.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK osztr. ért. forint.

Arad	16.90	Erzsébetváros	34·80	Kassa	17·80	Mező-Túr	10·70	Segesvár	35·90
Beszterczebánya	15·90	Fülek	11·00	Kis-Kőrös	8·90	Miskolcz	13·00	Szabadka	12·50
Brassó	42.90	Füzes-Abony	9·90	Kolozsvár	24·80	Nagy-Várad	16·40	Szabadszállás	7·30
Csaba	13·70	Gyöngyös	8·50	Losoncz	11·80	Nyiregyháza	17·80	Szolnok	8·90
Debreczen	15·10	Hatvan	6·70	Maros-Vásárhely	31·80	Püspök-Ladány	12·70	Ujvidék	18·10
Eger	10·80	Homoród	38·90	Medgyes	33·80	Ruttka	20·00	Zólyom	14·70

OSZTRÁK-MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG osztr. ért. forint.

Bécs	18·18	Félegyháza	10·25	Nagy-Szombat	17·49	Szempcz	13·49	Valkány	15·54
Czegléd	7·07	Karánsebes	25·39	Nyitra	12·22	Temesvár	19·88	Versecz	24·06
Cseklész	13·92	Kecskemét	8·85	Orsova	30·44	Tarnócz	11·26	Zsombolya	17·72
Detta	22·21	Lugos	23·22	Pozsony	14·87	Tótmegyer	10·36	Győr	14·92
Érsekujvár	9·79	Mehádia	29·12	Szeged	13·59	Trencsén	21·66	Mosony	16·68

CS. KIR. SZAB. DÉLI VASPÁLYA-TÁRSASÁG osztr. ért. forint.

Székes-Fehérvár	8·38	Csáktornya	20·26	Keszthely	14.68	Siófok	10·32	Uj-Szőny	12·72
Boglár	12·72	Nagy-Kanizsa	18·08	Lepsény	9·10	Sopron	23·19		

MAGYAR NYUGOTI VASUT osztr. ért. forint.

Devecser	12·97	Kis-Czell	14·67	Pápa	16·07	Szt.-Gotthard	20·17	Veszprém	10·37
Grácz	24·08	Körmend	18·67	Sárvár	15·87	Szombathely	16·96		

MAGYAR ÉSZAKKELETI VASUT osztr. ért. forint.

Beregszász	22·21	Munkács	22·21	S.-A.-Ujhely	17·62	Ungvár	21·07	Szathmár	20,91
M.-Sziget	27·14	Nagy-Károly	18·94						

ALFÖLD FIUMEI VASUT osztr. ért. forint.

Baranyavár	20·98	H.-M.-Vásárhely	15·43	Szalonta	16·48	Orosháza	15·68	Zombor	15·82
Eszék	19·55								

CS. KIR. SZAB. KASSA-ODERBERGI VASUT osztr. ért. forint.

Eperjes	19·63	Liptó-Szt-Miklós	23·36	Oderberg	26·34	Poprád	23·96	Teschen	24·86

ELSŐ ERDÉLYI VASUT osztr. ért. forint.

Alvincz	28·12	Déva	25·14	Gyulafehérvár	28·61	Szászváros	26·54	Soborsin	21·59

ELSŐ MAGYAR-GÁCSORSZÁGI VASUT osztr. ért. forint.

Nagy-Mihály	20·58	Przemysl	30·93	Staniszlau	39.23	Tarnow	29·67	Zagorcz	26·76

BUDAPEST-PÉCSI VASUT osztr. ért. forint.

Kurd-Csibrák	11·69	Pécs	16·56	Sárosd	7·07	Szakál-Högyész	10·99	Szigetvár	16·28
Mohács	19·91	Sárbogárd	8·01	Simontornya	9·05	Szt-Lőrincz	15·44	Villány	18·56

HATÁROZMÁNYOK: 1. Ezen menettérti-jegyek gyorsvonatok használatára nem jogositanak, kivételével a kassa-oderbergi és az I. magyar gácsországi vasut állomásain kiadottaknak, melyek gyorsvonatokra is érvényesek. — 2. Gyermekek részére dijmérséklés nem engedélyeztetik. — 3. Ezen jegyek után podgyász-szabadsuly nem engedélyeztetik. — Ezen jegyek május 16-áig érvényesek; a visszautazás azonban május 6 és 15-ik napja közt megkezdendő és **legkésőbb** május 16-án éjfélig befejezendő. — 5. A menettérti jegyekhez tartozó lóverseny-jegyek egyedül a menetjegyek birtokosai részére érvényesek s azok csakis a lovar-egylet személyzete által szakithatók le; a menetjegyektől elválasztott magános szelvények érvénytelenek.

Budapest és Bécs, 1883. év április havában. 6512 **A résztvevő vasutak.** **A magyar lovaregylet.**

HUZÁS MÁJUS 1-én. 6300

OSZTR. VÖRÖS KERESZT-SORSJEGY

Főnyeremény **100,000** forint o. é.

***a napi árfolyam** szerint vagy **16 havi részletekre à 1 forint.** Az első részlet lefizetésekor azonnal egyedüli játék jog. **Távirati rendelések** ha azok kedden 3 óráig érkeznek még teljesithetők.*

A „MAGYAR LAJTA" **kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete**

Budapest, IV. Kristóftér 6. SCHREIBER G. E. Budapest, IV. Kristóftér 6.

Báttaszék-Dombovár-Zákányi (Duna-Drávai) vasut.

HIRDETMÉNY.

A báttaszék-dombovár-zákányi (duna-drávai) vasut t. cz. részvényesei ezennel tisztelettel meghivatnak a társulati alapszabályok 16. §-a értelmében f. 1883. évi **junius hó 1-én délelőtt 10 órakor a magy. kir. államvasutak igazgatóságának** tanácstermében (Budapesten, sugárut 87. sz. I. emelet, 11. sz. a.) tartandó

tizedik rendes közgyülésre.

Napirend:

1. Az 1882. évi üzlet-jelentés.
2. A felügyelő bizottság jelentése kapcsán az 1882. évi zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapitása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok megváltoztatása.
4. Két igazgatósági és egy felügyelő bizottsági tag választása.

Felkéretnek mindazon t. cz. részvénybirtokosok, kik a közgyülésben részt venni szándékoznak, hogy részvényeiket az alapszabályok 22-ik §-hoz képest a közgyülést megelőzőleg nyolcz nappal, tehát legkésőbb 1883. évi **május hó 24-ik** napjának déli 12 órájáig **Budapesten a magy. kir. államvasutak főpénztáránál** (sugárut 87. sz.), **Bécsben** pedig az **angol-osztrák banknál** letenni és a nevökre kiállitandó s a közgyülésbe való belépésre szolgáló igazolási jegyeket átvenni sziveskedjenek.

Ha a közgyülés ezen első egybehivása után határozatképes nem volna f. 1883. évi junius hó 10-ére ujból egybe fog hivatni. Az ekként másodizben egybehivott közgyülés az alapszabályok 25-ik §-a értelmében a jelenlevő részvényesek és a képviselt részvények számára való minden tekintet nélkül határozatképes mindazon tárgyak tekintetében, melyek az elnapolt közgyülést egybehivó hirdetményen elősorolva voltak.

Budapesten, 1883. április hó 22-én.

Az igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

„Helenenthal" vizgyógyintézet.

Badenben, Bécs mellett.

PENSION SACHER.

Orvosi vezénylet: Dr. Podzahradsky.

Svéd gyógytestgyakorlat, massage, delejesség, étrendi gyógymódok, szölő-gyógymód.

Pompás fekvés a Helenenthal-ban, közvetlen lóvonatu vasuti-kocsi közlekedés a badeni pályaudvarral, legnagyobb kényelem mérsékelt árak mellett. Bővebb értesitést és prospektusokat az igazgatóságnál és a vezénylő orvosnál. 6499

Bécsben, IX., Universitätsstrasse 4., 3-tól 4 óráig.

☞ **Megnyitás május 1-én.** ☜

Borszürő-készülékek

a bor tisztitására

Bor-Szivattyúk, Ruggyanta-tömlők

valamint összes **borpincze-eszközöket** *legjutányosabb* árak mellett szállit

Schottola Ernö

Bpest sugárút Foncière-palotájában.

HIRDETMÉNY.

A nmlt. magyar királyi pénzügyministerium 1883. márcz. 19-én kelt rendeleténél fogva megengedtetett a **«Magyar Lovar-egylet»**-nek, hogy a belföldi lótenyésztés emelésére sorsjátékot rendezhessen, melynek elnevezése **Kincsem-sorsjáték** leend.

Az 1-ső kibocsátás 500,000 egy forintos sorjegyből fog állani, melyek f. évi május 1-től fogva az országban mindenütt kaphatók lesznek, — a huzás pedig f. é. október 22-én és következő napokban Budapesten fog történni.

Eme sorsjátékban a következő nyeremények lesznek:

1	nyeremény értéke		50000	frt.
1	» »		20000	»
1	» »		10000	»
1	» »		8000	»
1	» »		6000	»
1	» »		5000	»
2	» mindegyik	à 4000 frt	8000	»
3	» »	» 3000 »	9000	»
5	» »	» 2000 »	10000	»
8	» »	» 200 »	1600	»
15	» »	» 100 »	1500	»
30	» »	» 50 »	1500	»
80	» »	» 20 »	1600	»
909	Kincsem ezüst-érem	» 10 »	9090	»
8942	» »	» 5 »	44710	»
10000	nyereménytárgy	összesen	186000	frt.

E nyereménytárgyak az egyes nyereményértékek nagyságának és a sorsjáték czéljának megfelelőleg első sorban telivér lovakból fognak állani, egyenként vagy többen egy csoportban, melyek részint a külföldön, részint itthon fognak vásároltatni és kisorsoltatni; továbbá hazai iparczikkekből és végre arany és ezüst-érmekből.

Hogy a nyereménytárgyakul megvett lovak a hazai telivér-tenyésztés részére az országban megmaradhassanak: a Magyar Lovar-egylet akként intézkedik, miszerint a kisorsolandó lovak a nyertesektől (ha ezek megtartani nem akarnák) a játéktervben kiirt érték 20 százalékának levonásával beváltassanak és aztán más tenyésztőknek a következő feltételek mellett eladathassanak.

1. Junius 1-ig minden magyarországi telivér-tenyésztőnek jogában áll magát ily átengedendő nyereményekre előjegyeztetni, illetőleg megrendelni a Lovar-egylet sorsjáték-irodájában, például egy fedező mént, vagy 2éves és idősb telivér lovat, (mely idomitás alatt is lehet), vagy egy vagy több anyakanczát (lehetnek három évesek vagy idősebbek és trainingben is); ugy szintén telivér csikókat (anyjuk mellett), bejelentve nevöket vagy csak a családot, melyből azokat óhajtaná, korukat vagy egyéb tulajdonságukat s meghatározni az árfokozatot a meddig terjeszkedni akar.

Julius 1-je után a lajthántuli részeknek is joguk van az ily megrendelésre.

2. Az ily megrendelések elfogadását a sorsjáték-bizottság fentartja magának s értesiteni fogja az illetőket; — aki korábban jelentkezik, azé az elsőbség.

3. Minden megrendeléshez tiz százalék mint bánatpénz melléklendő; azon összeg után számitva, melynek erejéig a megrendelés történik.

4. Az ily megrendelésekre bevásárlott telivér tenyész-lovak vagy más iparczikkek a Lovar-egylet által a legczélszerübben és jutányosabban fognak kiválasztatni, és október közepétől kezdve Budapesten megtekintésre kiállittatnak.

5. A kisorsolás után az illető telivér-ló természetesen csak akkor adathatik át a megrendelőnek, ha a nyertes annak átvételéről — a fentemlitett 20% levonás és készpénz kárpótlás mellett lemond.

6. Az igy meggazdálkodott 20% a megrendelő javára betudatik az illető nyeremény átvételénél valamint az előre befizetett 10% bánatpénz is; ami ezenfelül a nyeremény értékéhez hiányoz, az az átvételnél készpénzben azonnal befizetendő.

7. Ha a megrendelő nem akarná átvenni az általa megrendelt telivér-lovat, ugy elveszti a bánatpénzt és eshetőleg a Lovar-egylet sorsjátékbizottsága további lépéseket is teend ellene, vagy vegyes bizottság elé terjeszti az ügyet.

8. Minden további kérdezősködésre a Lovar-egylet sorsjáték-irodája felel (Budapest, nemzeti kaszinó II. emelet).

Megrendelések nagyobb mennyiségü sorsjegyekre ápril 25-től kezdve egyenest alulirt titkársághoz intézendők.

Budapest, 1883. ápril 15. 6511

Az elnökség felhatalmazásából

A magyar lovar-egylet titkársága

Sárkány, m. k.